

చెన్న రాజధాని సంఘము

రెండవ సాంవత్సరికోత్సవము

30-11-18

చెన్న రాజధాని సంఘము రెండవవార్షికోత్సవము కని వారము 1 1/2 గంటల గోవిందప్పనాయక పీఠిలోని సాందర్య మహాసభలో జరిగినది. ఆనరలియ భూపతిరాజు వేంకటపతి రాజుగారు సభాధిపత్యము వహించిరి. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు సామి వేంకటాచలం శ్రీశ్రీగారు సభ్యులకు స్వాగత మర్పించిరి. వారి యుపన్యాసమునుండి క్రిందిభాగమును ముద్రించుచున్నాము.

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుల యుపన్యాసము.

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుల సామి వేంకటాచలముగారు ప్రతినిధులకు స్వాగత మొసంగుచు యుద్ధము విరమింపబడి, మిత్రమండలివారికి సంతృప్తి జయము సమకూరినందులకు సంతసిందిరి. మాంటాగు మంత్రి, చెన్నపట్టణ ప్రభుత్వగార్లు మనకు ప్రసాదించబోవు రాజకీయ సంస్కరణములలోగల లోపాలలోపములను గురించి విపులముగా చర్చించిరి. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము ప్రజాసంఘముల కిచ్చినగాని ఏరాజకీయ సంస్కరణములుగాని మన దేశమున ఫలవంతములు కావాలననిరి. తదనంతరము మన దేశమున జాతీయాభివృద్ధికి విరోధముగా కొందరు చేయుచున్న ప్రయత్నములను విమర్శించిరి. మదరాసు రాజధానిలోని బ్రాహ్మజేతరుల నందరిని దరిచేర్చి వారివృద్ధికి పాటు పడుచున్నామని యెంతయు వాదించినను చేయుచున్న ఇతర బ్రాహ్మజేతరోద్ధ్యమ నాయకులు ఇప్పటికి కాకపోయినను రెప్పటికైన, తాము చేయుచున్న పనుల నిజానిజములను కనుగొని మనతోచేరి పనిచేయుగలరని త్రికరణముగా నమ్ముచున్నామనిరి. తరువాత మనదేశములోని ప్రజలలో ననేకులకు వ్యవసాయము, వర్తకము, చేతిపనులేముఖ్యవృత్తులుగా గలవనియు, మనము రాజ్యాంగ సంస్కరణములలో సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము కావలయునని కోరుచున్నామని వృత్తులను గమనించి, ఈవృత్తి చారులకు రాజకీయ యంత్రములలో పాలుగొనుటకు సర్వశక్తులపనిచేయుటకు ప్రయత్నింపుమని యుపన్యాసము ననిరి.

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుని యుపన్యాసము ముగిసిన పిమ్మట దివాను బహద్దరు పి. కేశవపిళ్లగారు ఆనరలియ వీ. వేంకటపతి రాజుగారు తత్సమావేశమున కధ్యక్షుల వహింపవలయునని కోరుచు వారి నెయ్యగనివారును వారినివరలోగానించిన జేకోపకారమును నెయ్యగనివారును తత్సమావేశములో నెత్తురు నందరిని నడిచిరి. మరియు కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు వారి నెన్నగొనుటయు వారా ఎన్నిక సంగీకరించుటయు తత్సంఘాభివృద్ధికి శ్రేయోదాయకము. వేంకటపతి రాజుగారు తత్సంఘముయొక్క ఉపాధ్యక్షులలో నొకరు. అట్టివారి కిట్టి గౌరవమునకు నాత్రులగు తెంతయు క్షామము నీయును.

కలల కల్పనశ్రీశ్రీగారు బలపరచిన పీఠిక ఆనరలియ. వేంకటపతిరాజుగారు రధ్యక్షుల వహించి ఆధ్యక్షోపన్యాసమును గావించిరి.

అధ్యక్షుల పన్యాసము

ప్రతినిధి ప్రేక్షకులు కరతాళధ్వనులను చేయుచుండ మానసియులగు భూపతిరాజు వేంకటపతిరాజుగారు సభాధిపత్యము వహించి ఆధ్యక్షుల కోపన్యాసమును వడిచిరి. వారి యుపన్యాసములోని ముఖ్యభాగములను ముద్రించుచున్నాము:-

అధ్యక్షులు

ప్రప్రథమమున యుద్ధవిషయమును, అందు భారతీయులు ఎంతవరకు పాలుగొని, భారత దేశగౌరవమును నిలిపినదియు వివరించిరి.

తరువాత స్వయంనిర్ణయనాత్రమును గురించి విపులముగా మాటలాడుచు ఇటులచెప్పిరి: ఆనేక రాష్ట్రముల గౌరవప్రతిష్ఠలను నిలుపుటకు బద్ధకంఠము కట్టుకొని విలసముగారు ఒక జాతి పురోభివృద్ధిని చూపవలయునని యెడల ఆజాతికి స్వయంనిర్ణయ నాత్రమును ప్రసాదించ వలయుననిరి. దేశములోని కష్టనిష్ఠులను పరిష్కరించుటకు ఆజాతికి సర్వస్వ తంత్రముల నియవలయుననిరి. ఇది యెంతయు సంతోషకరము, శుభమాచకము. పాలకదేశము లన్నియు, తమపాలిత జాతులకును ఈ నాత్రము సమన్వయము చేయుటకు చూచుట అత్యవసరము. ఈ నందీగకాలమున రాజ్యాంగ సంస్కరణములపట్ల భారతీయులెట్టి మనోభావముగల వారలై యున్నారో వివరించుట అవసరము.

రాజ్యాంగ సంస్కరణములు.

తరువాత రాజ్యాంగ సంస్కరణములను గురించి అధ్యక్షుల టిటుల చెప్పిరి:

రాజకీయ సంస్కరణములు స్వరాజ్య సాధనమునకు మార్గ దర్శకములని చెప్పవలయు నేనొక సంగతి మాత్రము చెప్పవలసియున్నది. ప్రకృతము కలసరాజ్యముల పరిపాలన మను మూడుభాగములుగా విభజింపవచ్చును. రాజుకు దేశమున చేయుటకు కాసములపట్టు రాజ్య పాలనముపట్టు సర్వాధికారములుండు రాజ్యము లొక విధములై నవి. రాజ్య కోశపరిపాలనమును కా స న స భ ల వ క థ ము చేసి అధికారుల నియోజనము కాసములపట్టు సంగీకారము రాజు కలసపాండు రాజ్యములు రెండవతెగకు చేరినవి. కాసముల పట్టు మాత్రము కొంత అధికారము రాజుకుండి తక్కిన రాజ్యాంగ పరిపాలనము అధికారుల నియోజనములు కాసన సభలపరకై మై. యెందు రాజ్యములు మూడవతెగకు చేరినవి. ప్రకృతము మనలను మొదటితెగకెక్కి చేర్చవచ్చును. మనకు రాజ్యాంగ సంస్కరణములను ప్రసాదించబోవు మహానీయులు మొదటిస్థానమునుండి రెండవదానికిని, తదనంతరము మూడవదాని కిని, కొనిపోదలచియున్నారు. అధికారవర్గమువారు ప్రజాసంఘములకు లోబడకపోయినయెడల మనకే రాజ్యాంగ సంస్కరణములును లాభములేదు. వానివలన ఫలితములను పొందజాలము. సంఘస్థానము తప్పక రాగలదు. రాష్ట్రపాలకులు నిరంకుశులై ప్రజాసంఘములను ప్రతిఘటించగలరు. ప్రజాప్రతినిధుల సలహాలను వివేక తమ అధికారులతో సంగ్రహించి, ఇష్టము వచ్చినటుల అవసర కార్యములపై ద్రవ్యము వెచ్చిపెట్టి, పరిపాలనమును ఫలవంతము చేయజాలరు దొరికినను వారికి ప్రజలమీద ఎవ్వడు అతనమృకము పుట్టునో అట్లును ఇష్టము వచ్చినటుల తమబంధుమిత్రులకు అధికారముల విచ్చి ద్రవ్యమును విచ్చల విడిగ చెట్టగలరు.

రాజ్యాంగకర్తల యుద్దేశ్యమును ఖండించు వారు ను అనేకులు గలరు. కావున రాజ్యాంగకర్తల యుద్దేశ్యములను మనము గౌరవించవలయును. మనము నిర్బీతితో మన పురోభివృద్ధికి కావలసిన అవసరములను చర్చించుట అవసరము. మన కీక్రింది కోరికలు ప్రసాదించబడిన కొంతవరకైనను లాభముగలదని చెప్పవచ్చును.

- (1) దొరతనమువారితో సంగ్రహించి పనిచేయుటకు సర్వస్వాంత్ర్యము, సమానత్వములు (2) అధికార వర్గము యొక్క స్వాధీనత (3) భారతీయుల వృద్ధికి కావలసిన పరిపాలనము ఫలానిదని నిర్ణయించుటకు స్వాంత్ర్యము (4) దేశీయ ఆదాయ వ్యయముల నిర్ణయ స్వాంత్ర్యము.

ప్రజలకు చదువు సంధ్యలు లేకపోయినవారికి తెలిసి తేలుగలవు. దేశ భాషలలో వారు తమ కష్టనిష్ఠులను తెలిసి, తగిన సమర్థులగువారిని నిర్ణయించి వారిద్వారా తమకోరికల కొనసాగించుకొన కైగలవారు. మన దేశములో వలె రాజ్యాంగసంస్కరణములు ప్రసాదించబడినపుడు ఏపాశ్చాత్య దేశములోని ప్రజలును కైకిమతులై యుండలేదు.

ప్రకృతపు పరిపాలనాస్వాంత్ర్య మంతయు మనచేతులలో తెట్టుకొనవలయునని ఆభిప్రాయ మేమాత్రమున లేదు. ప్రజాప్రతినిధులకు కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు లోబడియుండినచే చాలాను.

తరువాత అధ్యక్షులు దేశమున రాజకీయసంస్కరణములకు వ్యతిరేకముగా పనిచేయుచున్నవారి ప్రయత్నములను నిరసిందిరి. దేశభాగ్యమునకు కైకిమతులగా పనిచేయుటకు కొన్ని నూచనలకు తెలిసిన సర్ భావన హాండుగారిని వేడికముపట్ల సానుభూతిచూపిరి.

ప్రజలకష్టనిష్ఠులను నివారణచేసి భారతదేశమును సస్య శ్యామలముగా చేయవలయునని యెడల, రాజ్యాంగపరిపాలనమునందు విద్యా, పారిశ్రామిక, వ్యవసాయ, ఆయోమార్గ స్థానిక సంఘములు, ఆరోగ్య, అటవీశాఖలు, ఆయాశాఖలలో నియమించబడబోవు యుద్వ్యగుల నియోజనము, ఆదాయవ్యయము నిర్ణయము కొన్ని గడవులతో మన స్వాంత్ర్యము చేయబడవలయుననిరి.

పిమ్మట సంఘ కార్యదర్శులగు పి. చక్రవర్త్యులెట్టి గారు, సభకు రాజేంద్రులకు చింతించు సభ జయప్రదముగా జరుగుగాక యని కోరుచు వచ్చిన తంత్రివార్తలను యత్తరములను సభామంథులను చదివిరి. అనంతరము కల్యాణగుండరం మొదలియారుగారు తత్సంఘ సమావేశోద్దేశ్యములను గూర్చి ప్రవిధభాషలో నుపన్యసించిరి.

తీర్మానములు.

అభినందనములు.

యుద్ధమునందు మిత్రమండలివారును బ్రిటిషువారును విజయము గాంచినందులకు శ్రీ సార్వభౌమునకును, యుద్ధవిజయమునకై తోడ్పడి ఐరోపియనులతోగూడ సమానముగా పోరాడి, పూర్వులపేరు నిలువబెట్టి ఖ్యాతిగాంచిన భారత యోధులకును యీసభ వారి రభినందనము లొసగుచున్నారను తీర్మానమును సాతారు, నుబ్రహ్మణ్య నయనారుగారిచే నుపపాదించబడి సర్వజనాంగీకృత మయ్యెను.

నిర్బంధవిమోచన.

హిందూదేశ రక్షణకాసముక్తింద నిర్బంధితులయిన రాజకీయనీరథులను వెంటనే విడుదల చేయవలయునని హిందూదేశ కార్యదర్శిగారిని రాజప్రతినిధిగారిని యీ సభవారు వినయపూర్వకముగా బ్రార్థించుచున్నారు. మరియు డాక్టరు మదరాజులు నాయుడుగారిమీద ప్రాసిక్యూషను జరిపించక వారిని వెంటనే విడుదలచేయవలయునని చెప్పు పురి ప్రభుత్వమువారిని యీసభవారు కోరుచున్నాడు. అను తీర్మానమును దివానుబహద్దరు పి. కేశవపిళ్లగారు ప్రవిధభాషలో ప్రతిపాదించుచు యుద్ధము విజయవంతముగా నంతమొంది ప్రపంచమందలి సర్వజనులును అనందించుగొలుయున్న నీతినిజమునందు కొంతమంది జనులు విచార సాగరంబున మునిగియుండుట సమంజసము గాదనియు, సార్వభౌమునకు విజయము చేకూరినందువలన యింక ప్రభుత్వమువారికెట్టిభయమును తేక నిర్భయముగ నుండవచ్చుననియు అట్టితెలిసి నిర్బంధితులను విడుదలచేసినచో వారివలన తమకెట్టి హానియును కలుగనేరదనియు గాన వారిని వెంటనే విడుదల చేయవలయుననియు నుడిచిరి.

ఇ. రాఘవులరెడ్డిగారు తీర్మానమును బలపరచిన పీఠిక సర్వజనాంగీకృతమయెను.

ఆయుధశాసనము, మత్రికాశాసనములు

భారతీయులు అనేకవిధముల తమ రాజభక్తిని ప్రభుత్వమునందు తమకుగల విశ్వాసమును యీ యుద్ధకాలమునందు రుజువుచేసిన పిమ్మట కూడ ప్రభుత్వమువారికి ప్రజలయందు ఆవనమృకమును అవిశ్వాసము నుంచక వెంటనే ఆయుధ కాసమును, మత్రికాశాసనములను రద్దుపరచవలయునని పెరంబూరు రంగనాథముగారి తీర్మానము నుపపాదించుచు వాటిని వెంటనే రద్దుపరచుటను గురించిన యావశ్యకతను గూర్చి నుపన్యసించిరి. అపాయకరమయ్యుండు ఆశ్రితసంరక్షణాధ్యక్షులై ఆయుధములు ప్రతిమనుజునకుండు టత్వంతావశ్యకమనియు ప్రపంచమందలి ప్రతిమానవునకును యున్న పుడు భారతీయులకు మాత్రము లేకుండయుండుట కోచనీయమని నుడిచిరి.

కల్యాణగుండర మొదలియారుగారు బలపరచిన పీఠిక సర్వజనాంగీకృత మయెను.

స్వామి పోర్టులు.

జాతీయ మహాజనసభ వారితేతకు మన్నింపిగువారితేత ను నెన్నుకొనబడిన భారతీయ రాయబారులకు ఆంగ్లదేశమునకు వెడలుటకు ప్యాసుపోర్టులు గ్రాంటు చేయవలయునని యీ సభవారు ప్రభుత్వమువారిని గోరుచున్నారను తీర్మానము ఆధ్యక్షులచే నుపపాదించబడి సర్వజనాంగీకృత మయెను.

సంధిసభ.

రాజోత్త సంధిసభకు భారతీయ ప్రజానాయక సభ్యులను ఒకరిద్దరిని ఎన్నుకొని ప్రతినిధులుగ బంపుటకు జాతీయ మహాజనసభవారికిని, మన్నింపిగు వారికిని రాజప్రతినిధి గారనుమతి యొసంగవలయునని యీసభవారు కోరుచున్నారను తీర్మానమును కేశవపిళ్లగారు నుపపాదించిరి. రాఘవులు నాయుడుగారు బలపరచిన పీఠిక సర్వజనాంగీకృతమయెను.

రౌలట్టుకమిటీ.

రౌలట్టుకమిటీ వారి మాచన లంగీకరించినచో భారతీయుల సహజస్వత్వములకును వారి శ్రేయోభివృద్ధిని ప్రతిబంధకము కలుగు ను గాన వాటిని ప్రభుత్వము వారింగీకరించగూడదను పి. చందయ్యగారి తీర్మానమును ప్రతిపాదించుచు ప్రజలదృష్టిని బాపుటకు కమిటీనేర్పరచుట ఏదేశమునందును గానబడదనియు వారి మాచనలు జాతీయాత్మ గౌరవమునకు భంగకరముగానున్నవనియు గాన వాటి సంగీకరించగూడదనియు నుడిచిరి.

శ్రీనివాసులరెడ్డి గారు బలపరచిన పీఠిక తీర్మానము సర్వ జనాంగీకృత మయెను.

ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులు

స్వయంనిర్ణయసూత్రము

చెన్నపురి పౌరసభ

చెన్నరాష్ట్ర రాజకీయమహాజన సంఘము, మహాజనసభ, స్వరాజ్యసమితుల పత్తులను నిన్న పాఠ్యము 5-30 గంటలకు గోక్షేత్రవనమున రాబోవు సంధిసభయందు "స్వయంనిర్ణయ సూత్రము భారతదేశము యెడలగూడ వర్తింపబడునట్లు చేయవలయునని కోరుటకును, హిందూదేశ రక్షణకాసనము క్రింద నిర్బంధితులయిన రాజకీయ నేతృత్వాలను విడుదల చేయునని ప్రభుత్వమువారిని గోరుటకును, మున్నగు విషయములను గూర్చి తీర్మానించుటకై మొక మహాసభ జరిగినది. తత్ఫలము వేళమనకు చాలమంది విద్యార్థులును, ప్రముఖులును విచ్చేసిరి. స్థలము లేనందున చాలమంది బయట నిలిచిపోవలసి కూడ బచ్చినది. అనంతరము, రాబోవునాడు, బి. ఎన్. శర్మగారధ్యక్షత వహించిరి.

సభాధ్యక్షులు

అధ్యక్షులు సభాదేశమును గూర్చి యుపన్యసించుచు గతవారమున యుద్ధమునందు విజయము గాంచినందులకు సార్వభౌమన కల్పిందనము లొసంగుటకై గమావేశమయితిమని నుడిచిరి. అభినందనము లొసంగు సమయము విమర్శలు గావించగూడ దనితలచి అప్పడు కేవలము అభినందనము లొసంగుటకే నిశ్చయించు కొంటిమి. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందు మనస్థితినిగూర్చియు, మనవర్తమని భవిష్యత్తును గూర్చియు, సంధిసభలో మనప్రతినిధులకు స్థాన మొసంగవలసిన యుద్ధపులనుగూర్చియు చూచించుటకు సమావేశమయితిమి. తద్విధముగ ప్రతిరాజధానియందలి ప్రజలను సమావేశమయి రేపుడిల్లిలో సమావేశము కాబోవు దేశీయమహాజన సభయందు భారతీయులందరును వికృతతంత్రముతో తమవాంఛలను గూర్చి సంధిసభయందలి భారతీయ ప్రతినిధులకు తెలియజేసిన మిక్కిలియుపయోగకరముగ నుండును. హిందూభవిష్యత్తులనుగూడ ప్రపంచమున నిరంతరకాధికారము ప్రజలముగ నుండవలయునా లేక ప్రజాపరిపాలన నుండవలయునా అను విషయమును గూర్చి నిర్ణయించుటకు సమావేశము కాబోవు సామ్రాజ్యమునందు మనముకూడ సభ్యులమే. బ్రిటిషువారు యుద్ధమునందు తాము విజయముగాంచిన గాని ప్రపంచమున ప్రజాపరిపాలననునకు మార్గ మేర్పడక బాలదని తలచి యుద్ధమునందు విజయముగాంచుటకై పాటుపడి కృతకృత్యులయిరి. రేపుడసమావేశము కాబోవు సంధిసభ మనకు మన ప్రతినిధులకు వెల్లుప్రతినిధులలో మనవాంఛలను గూర్చి విస్పష్టముగ జంకకుండ చెప్పవలయును. భారతదేశము సామ్రాజ్యతీర్మానముగ నుండవలయునని మే మిదివరలో స్పష్టముగ మాకోరికను చెప్పియుంటిమి. ప్రస్తుతముగూడ అస్వయంనిర్ణయతీర్మానమునే కడువినయపూర్వకముగా మనవిచేసికొనుచున్నాము. మేము మాప్రతినిధులను సంధి సభ నలంకరించి ప్రపంచమునందు, కాశీయమైనకాంతి, ప్రజాపరిపాలనము యొనగూడునట్లు ఏర్పాట్లను గావించమని గోరుచున్నాము. ముందు ఎవరి కేమి కావలయునో వారే నిర్ణయించుకొనవలయును. సాధిసభకు సామ్రాజ్యతీర్మానమునం దొక రాజ్యముగ భారతదేశముకూడ తన ప్రతినిధిని బంపుటకు గృహీతమును గుర్తించినందులకు బ్రిటిషువారికి మనము వందనము లర్పించవలసియున్నది. భారతీయ ప్రతినిధులకు నియమింపబడిన యిరువురు మహాశయులను ప్రభుత్వమువారి యొక్కయు ప్రజల యొక్కయు విశ్వాసమును బడయుగలిగి రనుటకు సందియము లేదు. వీరు తమ విధ్యుక్తధర్మమును సక్రమముగ నిర్వహించి ఆకాశాంగము కలిగినవకుండ పనిచేయుదురని నమ్ముచున్నాము.

మేము సామ్రాజ్యతీర్మానమునం దొకవలన రాజ్యముగ నుండుటకు నిశ్చయించుకొంటిమి కాని యిప్పటివరకే వలస రాజ్యములకుల స్వతంత్ర్యమును హక్కులనుగలిగి వానవో భాటుగమానముగ నుండుటయని మా యభిప్రాయము. వానికి గల హక్కులేమన వానికి తమరాజ్యపరిపాలనా విధానము నంటిను, అర్థికవిషయములందును పరిపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము గలదు. గ్రేటుబ్రిటను వారివిషయములలో నెట్టిదానియందైనను జోక్యము కలుగజేసికొన గూడదు. వారట్టి స్వాతంత్ర్యమును యిప్పుడు విడిచివెట్టరు. ఒకవేళ వారు తమతమ హక్కులను స్వాతంత్ర్యములను గూడ విడిచివెట్టదలచినచో మేముకూడ చిడచివెట్టి వానివలె నుండుటకు

సంసిద్ధులమై యున్నాము. అటువంటి పరిస్థితులు సంభవించునూచనలు గన్పట్టుటలేదు. కాబట్టి వలసరాజ్యములలో బాటు సమావేశము గలిగి భారతదేశము స్వతంత్ర రాజ్యముగ నుండవలయునని గోరుచున్నాము. అటువంటి హక్కులను స్వాతంత్ర్యమును సంధిసభలో మనప్రతినిధులు మనకు సంపాదించెదరుగాక యని గోరుచున్నాము. వలసరాజ్యములలో బాటు భారతీయులగుడ తన యొక్క ఆర్థిక విషయములను గూర్చి నిర్ణయించుకొనుట కధికార మియ్యబడవలయును. ఇదియే స్వయంనిర్ణయ సూత్రముయొక్క ముఖ్యాభిప్రాయము. స్వయంనిర్ణయ సూత్రమువై పరిపూర్ణముగ ఏకాభిప్రాయముండినపుడు దానిని మనకేల యొసంగుకూడదో తెలియకున్నది.

కోన్ని మహాజనసభ ఇటీవల పార్లమెంటుపథికారి విషయచర్చలను గాంచినచో సామ్రాజ్య విషయములందును స్వకీయ విషయములందునుగూడ నెట్టిమార్పులు జేసినది తెలు తెల్లము కాగలదు. శ్రీలంక తమ స్వవిషయములందెగాక సామ్రాజ్య విషయములనుగూర్చి నిర్ణయించుటకుగూడ వోటియ్యబడినది. ముందు ఎవరిఆత్యంతరక్షణమువారే గావించుకొనుటకు సమర్థులు. మరియొకరుగావించ నర్హులుగాదు. కాబట్టి శ్రీలంక సంబంధించిన విషయములను పురుషులు సరిగ కాపాడతరని శ్రీలంక వారివిషయములను వారు సంరక్షించుకొనుట కధికార మియ్యబడినది. వారి కనుభవము లేకపోయినప్పటికిని వారితమ లాభములను సంరక్షించుటకు వోటుసేసుకుంటున్నారనక్కరలేదు. వోటుచేయుట కధికారము కలిగియుండట మనుజుని సమాజస్వత్వములో నొకటి. అట్టి సమాజస్వత్వము చదువుకొనినవానికిని చదువుకొనినవానికిని భేదము లేకుండ ప్రతి మనజునకును గలదు. కాబట్టి ఎవరిఆత్యంతరక్షణము సంరక్షించుకొనవలయునా గాన ఇటులి వేళమనందవలె ప్రతిమనజునకును వోటునిచ్చు నధికార మియ్యవలయును. ఈ విషయమునందు స్వయంనిర్ణయ సూత్రము వర్తింపజేయడని ప్రాంతజాకమిటీ వారికి మన విజేసికొనుచున్నాము. మనము ప్రభుత్వమువారిని కొంతకనికరమునకు వేడవలయును. హిందూదేశ రక్షణకాసనము క్రింద నిర్బంధితులయిన రాజకీయ నేతృత్వాలను, రాజకీయ నేతృత్వముగూడ ప్రాసిక్యూషను జరుప నెంచినవారిని వారివై ప్రాసిక్యూషను జరుపుట మాని వేసి వెంటనే విడుదలచేయుమని ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థించుచున్నాము. విజయ సమయమునందును ప్రపంచమునందు నిరంతరకృత్యమువై ప్రజాపరిపాలనను విజయము గాంచిన సమయమునందును జయధ్వజము ప్రపంచమునందంతటను మ్రోగునీ సమయమున ప్రభుత్వమువారు వారివై కొంతకనికరము జూపించవలయునని ప్రార్థించుచున్నాము. ఇప్పుడు యుద్ధ సమయ మయినందులకు మే మిటులడిగి యుండెదము.

బ్రిటిషువారు తమ ఆత్యంతరక్షణము, వ్యాయపరిపాలనమును జ్ఞప్తికి తెచ్చుకొని యుద్ధవిజయ సమయమునందు వారిని విడుదలజేసెదరుగాక యని కోరుచున్నాము. బలమైన ప్రభుత్వమునకు ప్రజలను నిర్బంధించుట మార్గముకాదు. అట్లు చేసినచో అది బలహీనమైన ప్రభుత్వమని యనిపించుకొనును. మహమ్మదాలీ హకదాలీవిషయమునుగురించి విచారణ సలిపి వారిని విడుదలచేసినచో మహమ్మదీయులెంత సంకలించెదరు. ప్రభుత్వమువారి నెంత కొనియాడెదరు. అట్లు చేసినచో ప్రభుత్వమునెడల వారి రాజభక్తియు విశ్వాసమును మోచుచుండును. దక్షిణ ఇండియానందు ప్రజల కెంతయో మహోప

కారము. గావించిన దాక్కున వరదరాజులు నాయుడు గారివై ప్రాసిక్యూషనును వెంటనే నిలిపివేయవలెను. ఆయన ఎల్లప్పుడు రాజభక్తిగాని ప్రజలవిశ్వాసమునకు గాని భిన్నముగా ప్రవర్తించినవారు గారు. ప్రస్తుతము ఎవరియందు నేరమున్నదిను విషయమును నిర్ణయించుటలో కాలము కృతపుయ్యుట నరకుము. అధికారిలు వానిని వెంటనే విడుదలచేసెదరుగాక. ఈ సంధిసభను నొక తీర్మానమును మీ యామోదమును బడయుటకు వదువుచున్నాను.

"ప్రపంచమంతయు సంతోషింపగున్నలెయున్న ఈతరణమున భారతప్రభుత్వము వారును మదరాసు ప్రభుత్వము వారును హిందూదేశరక్షణ కాసనముక్రింద నిర్బంధింపబడిన రాజకీయ నిర్బంధితులను వెంటనే విడుదలచేయవలయుననియు హిందూదేశ రక్షణ కాసనము క్రింద ప్రజల స్వాతంత్ర్యములను తగ్గించుచు వారి చేరుబడిన విభజనలైన యుద్ధపులను నిర్దుడతయొనగను, ప్రస్తుతము విచారణలోనున్న రాజకీయ విషయ సంబంధమైన ప్రాసిక్యూషనులను కూడ వదలివేయ వలయుననియు సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

తీర్మానము సర్వసాంగికృతము.

ఎల్. ఎ. గోవిందరావునయ్యరు.

గోవిందరావునయ్యరుగారు క్రింది తీర్మానము నుపపాదించిరి. భారతదేశములో గొప్ప గొప్ప సంఘముల వారందరును ప్రాచీన నాగత గలవారి సంతతివారగుటవలనను, ప్రభుత్వ పరిపాలనావిధానమునందెట్లొక సామర్థ్యముగన జరచినవారగుటవలన, ఒకకొకటయొక్క బ్రిటిషు పరిపాలనముక్రింద ఎట్లొకటయొక్కభివృద్ధి గాంచుటవలనను, ప్రస్తుతపరిపాలనావిధానమునందెట్లొకటయొక్కములను వాంఛలను అనుగుణ్యముగ లేక ప్రజలకేరీతులకుసంతృప్తికరముగ లేనందులవలనను, ఇంగ్లండు ప్రభుత్వము అయిన లాయడు, బార్నిగారిచేతను, అమెరికా ప్రెజిడెంటయిన విల్సనుగారి చేతను స్థాపితబడిన "స్వయంనిర్ణయ"సూత్రము ప్రకారము రాబోవు సంధిసభలో సామ్రాజ్యతీర్మాన రాజ్యములలో హిందూదేశమును గూడ నొక రాజ్యము గుర్తించి "స్వయంనిర్ణయసూత్రము" అమెయెడలగూడ వర్తింపబడునట్లు చేయవలయునని సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఎల్. ఎ. గోవిందరావునయ్యరుగారు తీర్మానమును పరిపాదించి యుద్ధయొక్క ముఖ్యోద్దేశము నిరంతరత్వముజరుగుట యనియు యుద్ధమునందు పాల్గొనిన సకలజాతులకును స్వతంత్ర్యమునుగూడుయనియు నుడిచిరి. మన ఆత్యంతములను స్వాతంత్ర్యభిలాషయు మొదలైనకోరికలన్నియు నెరవేరవలయుననినవిన్నయనుగూడ బ్రిటిషుపాలనము నంతే నెరవేరగలపు కవున మేము బ్రిటిషు సామ్రాజ్యతీర్మానము నందొక వలస రాజ్యముగ నుండుటకు మా స్వయంనిర్ణయసూత్రమువేత నిశ్చయించుకొంటిమి. భారతదేశములో యుద్ధమున 1161769 మంది భారతీయులు మృత్యుములో జేర్చబడిరి. 1215838 మంది వైద్యములకు బంపబడిరి. వారిలో 101489 మంది తమ గ్రామములను యుద్ధముమీదిద గోల్పోయిరని మాంటా గూర్త గారు రిపోర్టు కలన తెలియుచున్నది. అ మనుష్యసహాయము గాక ధనసహాయము గూడ నెంతయో గావించితిమి. ఇది సామాన్యమైన కొద్దిసహాయము కాదు. కాబట్టి యిప్పుడు మేము కోరున జనున రాబోవు సంధిసభలో మాకు కూడ స్వయంనిర్ణయసూత్రలాభమును కలుగజేయవలయునని కోరుచున్నాము.

తొలివిలాసము :
"పండిట్"
మదరాసు.

ఇ క్ష య క్ష జా
తేక
బొంబాయి జ్వరమునకు భయపడకుడు.
ఆయుర్వేద మభయ మిచ్చుచున్నది. (1045)
వైద్యులకు పండిట్ డి. గోపాలాచార్యులుగారు కరివెట్టిన దివ్యోషధ మిందుకు సిద్ధావధము.
ఇది ఈ జ్వరమును తొలగించుటయే కాక రాకుండచేయును.
ప్రతియింట నుండదగిన పరమావధము. ఈవరకే పలువురి కుపయోగపడి ఫలమునిచ్చినది.
ఇక ప్రయోగ జా సంకుల నెట్లు 1-8-0
మాష్టేగుమందల నెట్లు (నెద్ది) 1-12-0
" (చిన్న) 1-2-0
కలరామందుల నెట్లు 0-12-0

మౌ దన్వంతరి లేహ్యము
వెంటనే నెలము నిచ్చును. టిన్ను 1-కి రు 2-8-0
అ యు ర్వేదాశ్రమం, గుగ్గ, అచారమ్మనవిధి, బి.టి. మదరాసు.

మాకు బ్రిటిషురాజ్యమునుండి తొలగిపోయి ప్రత్యేకముగా నుండవలయునను కోరిక ఎన్నటికిని లేదు మమ్ము నింత యభివృద్ధిలోనికి తీసికొనివచ్చిన బ్రిటిషుప్రభుత్వమునకు మేము కృతజ్ఞులముగ నుండగలమా? ఎన్నటికి నుండజాలము. కావుననే వారిసామ్రాజ్యంతర్భాగమున నుండ నిచ్చగలదు. భారతీయులకు పరిపాలనావిధానమునందును జేకాభివృద్ధి గాంచుట యందును ప్రత్యేకమైన తెలివితేటలు గలవు. వాటిని అన్వేషణయులా గ్రహింపజాలరు. కావున వారికి స్వయంనిర్ణయనూత్రము నర్పింప జేసినయెడల వారి జీవమును వారు బాగుగ నభివృద్ధి జేసింప గలుగుదురు.

యాకూలు హుస్సేనుగారు

యాకూలు హుస్సేనుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు స్వయంనిర్ణయనూత్రము ప్రతివ్యక్తియొక్కయు సహజ స్వత్వమొందునని. వ్యక్తి బానిసత్వము వదలిపోయి నప్పటికిని జాతీయపు బానిసత్వ మింకను నదలిపోలేదుమొదలమని నిరంకుశ జేకముల నణగద్రొక్కట కేల సలుపబడినది అటులనే అణగద్రొక్కబడిన జేకములను లేవనెత్తుటకు సలుపబడినది. స్వయం నిర్ణయ నూత్రమును మిత్రమండలివారు కనిపెట్టి తమస్వలాభమునకై ప్రపంచమున కుద్బోధించిరి. ఇప్పుడు వారులు గా విండినందులకు చింతిల్లుకుండ నుండవలసి నవచ్చుచున్నాను. ప్రస్తుతము మాంటాగ్యుగారు హిందూజేకమునకు స్వాతంత్ర్యమొసగుటకు గూర్చియు, బాధ్యతాయంత్రభుత్వము ప్రసాదించుటకు గూర్చియు చాల తొందరపడుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. మెసపొటేమియా మొదలైన జేకములకు స్వయం నిర్ణయనూత్రము నర్పింపజేసినటులనే మన హృదయ వర్తింపజేయునలెను.

సి. పి. రామస్వామయ్యగారు

రామస్వామయ్యగారు తీర్మానమును బలపరచి ఆదిరకాలములో భారతజేకమునకు బాధ్యతాయంత్రభుత్వము గలుగు నూచనలు గనబట్టుచున్నవనియు అయే యుద్ధముయొక్క ముఖ్యాభిప్రాయమనియుచుచుదిరి. అట్లుగా నుడివినటుల ఆర్థికవిషయములందును, వర్తక వ్యాపార విషయములందును గూడ భారతజేకమునకు స్వయంనిర్ణయనూత్రము నర్పింపబడునట్లు చేసినగాని లాభములేదు.

బి. పి. వాడియాగారుకూడ తీర్మానమును బలపరచి భారతవర్షమునకు స్వయంనిర్ణయనూత్రమును ఒక్క రాజకీయవిషయములందేగాక, పౌరికామిక, వర్తక, ఆర్థిక, విద్యా విషయములన్నింటియందునకూ వర్తింపబడవలయునలెచిప్పిరి. ప్రపంచమందలి జేకములకన్నిటికిని ఈ నూత్రము వర్తింపజేయుచున్నపుడు మనకుమాత్ర మటుల వర్తింబజరగిం. బ్రిటిషువారు మనకు సుంకక్షికకర్తలట. అందువలన మన కా నూత్ర మవనరచునలెదట. ఈ సిద్ధాంతమును వినుగా రంగీకరింపక నిరాకరించిరి. ప్రపంచమందలి మహావిప్లవముల మగు నీ తరుణమున బ్రిటిషువారిని విారు 150 బదత్సరముల నుండియు భారతజేకము సంరంక్షణవహించి గాంచిన యభివృద్ధి ఏమని మనము ప్రశ్నించినచో వా రేమి మాధానము చెప్పినచో చూడవలసియున్నది. 150 సంవత్సరముల బ్రిటిషు పాలనముచే భారతవర్షమున కెట్టి యభివృద్ధియుగలుగలేదు. కాబట్టి మాయభివృద్ధిని మేము గాంచుటకు మకు స్వయం నిర్ణయనూత్రము వర్తింపబడునట్లు చేయవలయునని ఒకవేళ మీకు ప్రజాపరిపాలనము వచ్చినచో దానిని పాశ్చాత్యవర్ణకుల మీద గాక మాజేకపు ప్రాచీనవర్ణకులమీద నకపించెదము. మా అభివృద్ధిని మా ప్రాచీనవర్ణకుల ననుసరించి గాంచెదము. ఇప్పుడే ప్రజాపరిపాలనాభానుభవము మున్నది ట్లెరును మేల్కొంచి గమ్యస్థానము చేరవరకును పాటుపడెదరగాక!

పి. చంచయ్యగారుకూడ తీర్మానమును బలపరచి ప్రభుత్వమువారిదివరలో గాంచిన వాగ్దానములను నెరవేర్చునయ్యయు యుద్ధమువలన కలిగినదని నుడివిరి. ఒకవేళ వారులు జేయజాలనిచో యుద్ధముమొక్క ఫలమే తేకుండకోవును. ఈ సమయమునందు మనము, మందముగనుండక దృఢవనముగ నున్నెన్నచో తప్పక మననాంశము సఫలకృతము కాగలవు.

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు కూడ తీర్మానమును బలపరచి యుద్ధవిజయమునకై హిందూజేకముకూడ నెంతో ధనసహాయమును మనుష్యసహాయమును గావించియు మదరాసు కేయలు పత్రికా సంపాదకులకొటి అండ్ల యిండియనులు కృతజ్ఞులకవరచు తెంటి యెడ కొంచని యుచు నీ తెలియజేసిరి. భారతయోధులు గావించిన యుద్ధ కారమును ప్రసార్యభాముడును రాజప్రతినిధి గ ముగ నూడె నున్నందు అభినంద

ములైన వాక్యములతో కొనియాడిరి. మెసపొటేమియా నిరియా ఆర్మీనియా మొదలైన ప్రజాజేకములకు, స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించిపెట్టినది భారతయోధులు. కాని తమజేకమునకు తాము సంపాదించలేకపోయిరి. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి కింకమును ప్రపంచములో యుద్ధములేక కాశ్వతమైన కాంతి స్థాపింపబడవలయుననిన భారతజేకమునకు ముఖ్యముగ స్వాతంత్ర్యమును ప్రసాదించవలెను. అప్పుడుగాని ప్రపంచమునందు కాంతి ఏర్పడజాలదు.

తీర్మానము సర్వజనాంగీకృతము.

టి. వి. గోపాలస్వామి మొదలగునగు గారు క్రింది తీర్మాన ముపపాదించిరి.

ప్రస్తుతమువంటి సందిగ్ధసమయముందు భారతీయజాతీయములను గ్రీటుబ్రిటను ప్రజలకు తెలియబరచుటకై యీసభవారు బి. జి. తిలక్, ఎస్. కస్తూరిరంగయ్యగార్, కరండికార్, బాపిస్టాగార్లు ప్రతినిధులుగ నుండుడని ఆధికార మొసంగుచు వారిని కోరుచున్నాను.

జే. రామదాసు పంతులుగారు తీర్మానమును బలపరచి ప్రస్తుతము మీరు ఇంగ్లండున నున్నందునను మీకంటె ఎక్కువకు సామర్థ్యముగలవా రెవరును లేనందునను వారి నట్టి పనికి నియోజించుట జేకాభివృద్ధికిని, జేకజేమమునకు నెంతో శ్రేయస్కరమని నుడివిరి.

తీర్మానము సర్వజనాంగీకృతము.

జేకీయ మహాజనసభ మస్టీ లీకు సత్తును ఇంగ్లండునకు వెడలు రాయబారులకు వెలుకే స్వస్థపాకర్వము లేని రచనలయందు భారత ప్రభుత్వమునాని స్వాభాముని ప్రభుత్వమువారిని సభవారు కోరిరి.

అతీర్మానమును అధ్యక్షుడు ఉపపాదించిరి. అది సర్వజనాంగీకృతమాయెను.

స్వయంనిర్ణయతీర్మానమును, రామబారములకు సంబంధించిన తీర్మానమును ప్రధాని లెక్చరి ఇండియా కార్యదర్శిగారికిని, రాజప్రతినిధి గారికి సంబంధించినమునకు, స్వంధవిమోచనకు సంబంధించిన తీర్మానము ఇండియా ప్రభుత్వము వారికిని, చెన్నపురి ప్రభుత్వమువారికిని, భారతీయప్రతినిధులకు సంబంధించిన తీర్మానము అతీర్మానమునందు చెప్పబడినవారి కిని పంపుటకును సభవారు అధ్యక్షుడును ఆధికార మొసంగిరి.

తీర్మానము పి. చక్రరె నెట్టి గారిచే ప్రతిపాదించబడినది. కాశీ నాథుని నాగే గారు మంతులుగారు బలపరచిరి.

తీర్మాన మంగీకృతమయ్యెను. పిమ్మట సభ ముగిసెను.

నమకాలికాప్రాయములు

మనకేమైన లాభించునా?

యుద్ధము ముగిసినది. బ్రిటిషువారికి విజయము చేసారి నది. ప్రతిరాష్ట్రమునకును స్వాతంత్ర్యము భంగముకాకుండ గట్టియేర్పాటులుచేయుటకు సంధిసభ కూడనున్నది. ఈసందర్భములో హిందూజేకమున కేమైన లాభించునాయని ఆచార గోపాలము ప్రశ్నించుచున్నాడు. ఇట్టితరుణమున బ్రిటిషు సచివపుంగవులకు లాయకుజాట్లగారును, బోనరలగారును జేసిన ప్రకటనము సమ్మోదార్హము. “ఈయుద్ధములో భారతీయులును, సంస్థానాధీశులును, శుప్రసిద్ధులుగ జేసిన సేవను మేము మఱచజాలము. భారతవర్షమునకు క్రమానుగతముగ స్వపరిపాలనము నొసగుటయే బ్రిటిషుప్రభుత్వముయొక్క చరమోద్దేశము. దీనిని మంత్రివర్గమువా టియితకే నిరూపించి వారు. ఆ శుప్రసిద్ధ ప్రకటనమందలి ముఖ్యములగు అంశములు సిద్ధించుటకు మేము చూచెదము.” ఇంగ్లాండులో స్థానమొట్టు ఎన్నికలు జరుగుచుండిన నీతరుణమున ఉభయపక్షములకు నాయకులుగ బరిగిజింపబడుచున్న లాయకుజాట్ల, బోనరలగార్లులే ప్రకటనను బ్రచురపఱచుటజాగ్రయమైనను, “క్రమముగ” స్వపరిపాలనము నొసగెదమనువాక్య ఎక్కువ ప్రశంసాప్రకారముగ లేదు. ఏదేమైనను కాశ్వతముగ బరాధినయై యుండునని ఎవరును చెప్పజాలరు. అడవిజాతులైనవీధిపవాసులు సహితము కొంత కాలమునకు వాగరికులై ఆధునిక గాజ్యాంగవిధానములకు బడయుగలరని చెప్పవచ్చును. అంతయంత్రముచే తనే వారికి స్వపరిపాలనము వాగ్దానము నేమియుడెనని చెప్పటచోస్తావున్నదము. క్రమక్రమముగ, అని ఎంతకాలము? ఇది ఎన్నికలార్హమైనను గావచ్చును, ఈకాలమును, ఈసోపాన పరచిరిను, నిష్ఠాయుచున దెదరు? భారతీయులు కాదుగదా? బ్రిటిషువారైచో, ఇక స్వయంనిర్ణయనూత్ర మొక్కడ?

నేతయంత్రాగారములు.

కూలివాండ్ర నమె.

అధికారుల ప్రకటనము

మహర్షి గాంధీగారికి తింతి అంశబడుట.

యంత్రాగారము లింకను తెరువబడలేదు. కూలివాండ్రందరు మహర్షి గాంధీగారు త్వరలో చెన్నపురికి విచ్చేసి తమకష్టములను నివారణచేయుగలరని యజ్ఞలూచుచున్నాను. అధికారులు కూలీలందరు తాముచేసిన నేరమునకు తుహపణ కోరి, ఇకముందు భయభక్తులతో మెలగుచు, ఆల్లరిచేయకుండ నుండినయెడల యంత్రాగారములలో వారిని చేర్చుకొందుని ప్రకటించివారు. కాని కూలివాండ్రు, తా మేమియు దోషము చేసియుండలేననియు, అధికారుల జమానాబమాట ప్రకారము పనిలో ప్రవేశించినను తమ కష్టములు నివారణయగుట కష్టమనియు, మహాత్మా గాంధీగారు వచ్చినవెంటనే వారి సలహానై కొని కర్తవ్యమును నిర్ధారణ చేసికొందుమనియు నేకకంఠముగా జవాబిచ్చుచున్నారు.

కూలీల మాటలను వినిన యనంతరము యంత్రాగారముల కార్యనిర్వాహకులు అలెగ్జాండరుగారు ఈ క్రింది ప్రకటనమును శనివార ఆవాస యంత్రాగారముల ద్వారముల కటించివారు.

సహాయనిధి.

“యంత్రాగారములలోని కూలివాండ్రు సహాయనిధి యంత్రాగారముల నిబంధనల నతికమిండి నందుకులనను, యూరోపియను అధికారులను కొట్టి నేరస్థులకు మాపక పోయినందువలనను కూలివాండ్రు పేరిట సహాయనిధిలో నున్న ద్రవ్యములో పాతిక భాగమును యంత్రాగారాధికారులు స్వాధీనము చేసికొనినారు.

(ఉత్తరపు ప్రకారము)

(సంత.) పి. అలెగ్జాండరు,

మేనేజరు.

కూలివాండ్ర సభ

శనివారమునాడు సాయంత్రము కూలివాండ్రందరు వెరంబూరు బారక్సులయొద్ద సమావేశమై యొకగొప్పసభను చేసిరి. వాడియాగారు అగ్రాసాధికారము వహించిరి.

గాంధీగారికి తింతి

సభాకార్యక్రమము ప్రారంభమైన యనంతరము వాడియాగారు శుక్రవారమునాడు సభవారు చేసిన తీర్మానము ప్రకారము ఈ క్రింది శంతివార్తను మహాత్మా గాంధీగారి కంపి తిమని సభ్యులకు తెలిపిరి.

యంత్రాగారములు అశ్శాయముగా మూసివేయబడినవి. కూలివాండ్రు పలుకష్టములు పడుచున్నారు. మౌనుమువలన ఆహారపదార్థములు మెచ్చుధరల కమ్మబడుచున్నవి ఇతర ఉద్యోగము లేదు. త్వరలో నివారణ చేయకపోయిన తిండిలేక మాడిపోవుదురని భయమగుచున్నది. సంపూర్తిగా మీ సలహా ప్రకారము నడచుటకు కూలివాండ్రు సంసిద్ధులై యున్నారు.”

తరువాత వాడియాగారు, గాంధీగారు వచ్చులోపుగ కూలివాండ్రు చేయవలసిన కార్యమును వివరించిరి. గాంధీగారు ఇచ్చటికి వచ్చులోపుగ యంత్రాగారములవారు కూలివాండ్రుకు తెల్పుచున్న కష్టములన్నియు కనుగొనవలయును. ఇటుల చేసిన గాంధీగారికి తక్షణమే కార్యసాగరమున దిగుటకు సులభము కాగలదు. ఆదివారమునాడు సయితము మహాత్మాసభ జరుగుననియు, అందు కల్యాణగుండర మొదలియ్యురగారు సహకారమును గురించి మాటలాడుదురని చెప్పిరి. సోమవారమునాడు స్వంతము యంత్రములు తెరచిబడక పోయినయెడల ఆధికారులు కూలివాండ్ర సహాయనిధిని గురించిన ప్రకటనము, ముందుచేయవలసిన పనులనుగురించయు మాటలాడుద మనిరి.

అంతటితో సభాకార్యక్రమములు ముగిసినవి.

భారతవర్షముయొక్క భవిష్యత్తునుకు బ్రిటిషువారే విధాత్రవప్రభు, భారతవర్ష యుల ప్రత్యేకత నిలచుటెట్లు? ఎప్పుడువిజేయుతే విచారణకర్తలగుదాకా, వారు హిందూజేకముయొక్క స్థితిగతులను తమ తక్షణాతక్ష్యములనుబట్టియే నిష్ఠాయంక తీర్పును. ఎప్పుడు భారతవర్షము తనస్వరూపమును వదలివేసి, కేవలము పాశ్చాత్యరూపమునను, “బ్రిటిషు కేరక్తు” నుల్లూర్చుకు భరింపజల్లునో, అప్పుడే వారి వాగ్దానము చెల్లును. వివిధజేకముల ప్రత్యేకతను గాపాడజాలని స్వాతంత్ర్యము స్వాతంత్ర్యము కాదు. (కృష్ణాంధ్రులకే)

భారతవర్ష ప్రశంస

మాంతుగుగారి యువన్యాసము

అందఱు, నవంబరు 24:—కేంద్రీయము దుపన్యసించుచు మాంతుగుగారు తమ కలిమిభిక్షమును చిత్రము నగువిషయము ను గూర్చి కొన్నిమాటలు చెప్పవలసియున్నదని నుడివిరి. ఆ విషయము తనవలన భరతవర్ష సామ్రాజ్యమునకు నొసగబడి ఇటీవల ప్రకటితమైన ప్రకటనమున ప్రధానమంత్రి, బోనర్ల గార్లచే ననువదించబడిన వాగ్దానవిషయము (ఉత్సాహము) యుద్ధకాలమునందు 1161789 మంది భారతీయులు సేనలో చేర్చుకొనబడిరి. భరతవర్షమునందీ 1215858 మంది సమద్రాంతరక్షేపములను బంపబడిరి. వీరిలో 101439 మంది నష్టపడిరి. మిత్రమండలి ఆశయమున సామ్రాజ్యము గలిగియుండియు మన ఆశీయులందు సంపూర్ణవిశ్వాసము గలిగియుండియు నిజేస్తామనారముగ మన కష్టమునందు పాల్గొనలేదని గాని, మన విజయమునందు తన భారమును వహించి ఇకముందంగీకరింపబడునట్లు అంగసామ్రాజ్యధ్వజముగా లోకమునకు ప్రకటించుకొనలేదని కాని ఎవ్వరనజాలరు. (ఉత్సాహము) తానే (మాంతుగు) షరల పార్లమెంటుసభ్యుడుగ నెన్నుకొనబడినవో భరతవర్షమును స్వపరిపాలనామార్గమున నుద్ధరముగ నుంచుటకు తాను కైకొన్నవని కొనసాగించుటయే తమ ప్రధానకార్యమై యుండునని మాంతుగుగారు చెప్పిరి. (మాంతుగు, మెయ్యుఫర్డు) రిపబ్లికన్లది సంస్కరణనూచనలు సర్వపక్షములవారియొద్ద సంగీకారమును బడయలేదు. ఈ మహాప్రయత్నములైన అభివృద్ధికరవిధమున విమర్శన చేసినవారి నెల్లరను నమస్కరించి తన కృతిరేఖలు ఇంతకాలవారని మాంతుగుగారు రిరి. అందు మొదటితెగ తెనంటిమ్యును భారతజాతీయమహాసభను విశ్వసించువారు. తాను చేయవలసినంత చేయలేదని వీరిభావము. రెండవతెగవారు నైడెర్లాండ్ల ప్రభువును ఇండో బ్రిటిషు సంఘమువారును. అరబు చేయవలసిన దానికంటె అత్యధికముగ ముందుగనే చేసినది వీరిభావము. రెండవతెగవారు ఈ సంస్కరణనూచనలు 1917-వ సం. ను ఆగస్టు 20-వ తేదీ ప్రకటనమున కేమియు అనుకూలముగా లేకను ఒక్కవిషయమున నేకీభవించుట విచిత్రముగానున్నది కొన్ని విషయములందు వాస్తవమగు ప్రజాసత్తాప్రకారమును, వికాలసర్వాప్రకారమును నన్ను సంస్కరణనూచనలను తాము చూచినతరువాత, సంస్కరణములు చాలబడుటయేగాక విద్రోహకారికములని కల్పింపబడిన ఉపన్యాసములను చదువుట మాంతుగుగారికి మహాశ్చర్యమును గలిగించెను. పూర్తిగా అసత్యములగువానిని చెప్పుటవలన నేమియు ప్రయోజనములేదు. ఏసంస్కరణనూచనయందు గాని భారతీయులను విశ్వసించుటయందు యెననదియే లేదనియు ఉన్నతిరు లున్నట్లు చేకొనబడెననియు హిందూజాతీయనందలి త్రివివిమర్శకులు గమనింపలేకపోయిరి. భరతవర్షము నేటిదినముననే స్వపరిపాలనమునకు సిద్ధముగానున్నదని తెలిసికొన్నవో, నాకంటెను అధికానందము నొందువారెవరు నుండరు. కాని స్వపరిపాలనమున భాగము గొనువారైనను ఎవ్వరైనను నేటిదినముననే భరతవర్షము స్వపరిపాలనమునకు సిద్ధముగ నున్నదని చెప్పజాలరు. భారతీయులు సంయోగభావముతో తమ జాతీయమున సేనజేయగలగు నవకాళ మిచ్చినవో జాతీయత్యుత్సృష్టి నుట్టుటమగు నని తాను (మాంతుగు) నమ్మకన్నవో హిందూజాతీయప్రభుత్వవిషయమున బోకృష్టమే కలిగించుకొనను. భారతీయులను తాను విశ్వసించుటకున్నవో సంస్కరణ నూచనయందు వాగ్దానమునంటిజేయుండదు. తాను (మాంతుగు) కోరిన ఫలమునే నేడు బడయగలగుటను నెరిగించు స్వల్పసంఖ్యాకులు. భరతవర్షమున స్వపరిపాలనము జయప్రదముగ సాగుటయే తన వాంఛితార్థము. అట్లు జయప్రదముగ సాగగలగుటకు విశేషావకాశముల నొసగుటకు తాను నెరిగించుచుండెను. ఇందు బాగ్రతగ నుండుటకు చేయబడిన ఏర్పాటులవలన అవిశ్వాసము ప్రకటితము కాదు. స్వల్పకృత్యాసముల కేర్పాటులు చేయుట యవసరమే. తరువాత మాంతుగుగారు నైడెర్లాండ్ల ప్రభువును సంస్కరణవిధానమును గూర్చి నుడువుచు నైడెర్లాండ్ల ప్రభువుగారు 7 సిఫార్సులను చేసినవియు, అందు మొదటి 6 ను సంస్కరణ నివేదికమునందీ కైకొనబడెననియు చెప్పిరి. దీనింటలై నేషన్ (రాష్ట్రీయ) స్వాతంత్ర్యమును చాల వృద్ధిచేయవలయుననియు, ప్రధాన ప్రభుత్వమునందీ రాష్ట్రీయప్రభుత్వములకు విశేషస్వతంత్రత యుండవలెననియు నైడెర్లాండ్ల ప్రభువు చెప్పెను. (ప్రధాన ప్రభుత్వము వారికి రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములపై అధికార ముండగూడదని నైడెర్లాండ్ల ప్రభువు కోరిరి. కాని సంస్కరణనివేదికయందు అట్టి అధికార ముండటం కేర్పాటు చేయబడినది. స్వయంప్రతినిధ్య మేర్పాటుపడవలెననియు (ప్రభువుగారు కోరిరి. స్థానిక రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములందు రాష్ట్రీయప్రభుత్వములకు సంపూర్ణభాగ్యత నొసగవలెనని నైడెర్లాండ్ల ప్రభువు కోరినను. సంస్కరణ నివేదికయందు అట్టి యేర్పాటు నూచించబడినది. 1885-వ సంవత్సరమునందు రిజిస్ట్రేషన్ ప్రభువుగారు నల్లేచెప్పిరి. 80 ఏండ్ల క్రిందట ఏదీ భరతవర్షమున కీయదగి యుండెనో అది యిచ్చిన సంకల్పపుడ నయ్యెద నని నైడెర్లాండ్ల ప్రభువుగారు చెప్పిరి. తక్కినవిషయముల సందర్భమున ప్రభువుగారు (పతిరాష్ట్ర) మనను ఒకటి రెండు జిల్లాలను నిర్వహించు కైకొని (బ్రిటిషు సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగులను తీసివేసి భారతీయ సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగులను నియమించినవో ఆగస్టు 20-వ తేదీ ప్రకటనము అచరితమగునని తమ యభిప్రాయ మని చెప్పిరి. అట్టి నూచనలను అచరణమునకు దెచ్చినవో మనము మనవాగ్దానముల ప్రకారము జరుపలేదని భరతవర్షము చెప్పగలగును. సంస్కరణవిషయమున వ్యత్యాసభావము అందుట అవసరమైనవో, భరతవర్షమునకు తేమకరమగు విషయన జరుపలేననియు తక్కిన విషయము లంటిమ్యులుగాకగి హిందవలెననియు నైడెర్లాండ్ల ప్రభువుగారిని వారి స్నేహితులను ప్రార్థించుచున్నామని మాంతుగుగారు చెప్పిరి హిందూజాతీయనందలి (బ్రిటిషు లాభవిషయములను భీమాచేయటకు ఇండో బ్రిటిషు సంఘమునకు చందాలను వేయవలెనని నాకీప్రతి నైడెర్లాండ్ల ప్రభువుగారియొద్దనుండి విజ్ఞాపనాకరపత్రము వచ్చెననియు మాంతుగుగారుతెల్పి సామ్రాజ్యమును నిర్మించుట కిది మార్గము కాదనియు, ఈ సామ్రాజ్య సమస్యను యోచించుటయందు ఇది సహించదగినంతటిది కాదనియు చెప్పిరి. (బ్రిటిషు వ్యాపారసంఘమువారు భరతవర్షమునవిషయమున విశేషాశ్చర్యకర విషయములను సలిపిరి కాని మాంతుగుగారు తమభావములను భారతప్రజల తేమమమిదనే నాధారముచేసిరి. వర్తక సంఘమువారిలాభములను ఒకమహాసంఘ (దేశ) పు తేమలాభమును ఒకతే కాదు. ఈ మహాసమస్యనైననే 317 సంల క్రిందటి భాగప్రకృతితో ప్రస్తుతభాగప్రకృతితో నిర్ణయింపవలెను. లాన్సడౌన్ ప్రభువుగారు ఇటీవల ప్రభువులసభలో తాము భరతవర్షమునకు బాధ్యతాయోగిపాలనము నొసగుటగూర్చి వాగ్దానము చేసినందులకు విచారించిరి. భరతవర్షమైనిట్లును గూడ ఈ విషయమున కృతీరేకభావము గలిగియున్నారని చెప్పబడినది. ఈ సందర్భమున మాంతుగుగారు పాతనైపునందీ ఒక భారత నైపుకోద్యోగి (వాసియయ) త్రవమున కొన్ని భాగములను చదివిరి. బుద్ధిమంతు లగు మహామృదీయు లందఱును మాంతుగు మెయ్యుఫర్డు సంస్కరణములకు అనుకూలముగా నున్నారని నైపుకోద్యోగి తెలిపెను. “భరతవర్షమునందలి పరిస్థితులుమారి నవి. ఇంకనుతరతేగమున మార్పుజెందుచున్నది. నేడునేను భారత నైపుమున జూచుచున్న విశేషములను ఎవ్వరుననవచ్చురు. (బ్రాహ్మణులు రాజపుత్రులు) సిక్కులమహామృదీయులు వర్తకేయము లేక ఏకపంక్తియందు గూర్చుండి భుజించుచున్నారని నమ్ముడు. ప్రాన్సునందు పనిచేయుచుండిన పటాలములలో భారత నైపుకోద్యోగులందఱును కలసి భోజనముచేయుదురు. వారి భావములయందును ఆశయములయందును విచిత్రమగు మార్పు గలిగినది.”

ఈ ఉత్తరమే లాన్సడౌన్ ప్రభువుగారికి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుచున్నది. మాంతుగుగారికి ముందునుండిన మార్గప్రభువుగారు పూర్వకాలమునందు ఒకపురుషాంతరపు స్వయంకృషివలన బడసిన అనుభవమును నూతనకాలమున కన్వయింపజేయుట మనమృగికి నులభము గాదని చెప్పి యుండిరి. లాన్సడౌన్ ప్రభువుగారి కకమా, మెయ్యుఫర్డు కకమా, ఏదీనియిచ్చలేనో నిర్ణయింపవలెను. మాంతుగుగారు తమ యువన్యాసమును ముగించుచు నిట్లు చెప్పిరి. “నక్రమనిర్మాణమున (బ్రిటిషు దేశమింత పాటుపడిన భరతవర్షమును, భరతదేశము వృద్ధిచేయవలయునైయున్న మన విధ్యాభివృద్ధి పద్ధతులను జూచినవో, భరతవర్షమునకు లాభము నొడగూర్చుటగాను (బ్రిటిషు మూలభవముకొఱకు కనిపెట్టుకొనియున్న భరతవర్ష సంపత్తిని జూచినవో, భరతవర్షమున మనయుద్ధాశయమువలన గలిగిన సహ్యావము మూలమున మనము కోరిన ఫలంబు నే భరతవర్షము చూపిన ప్రతిఫలమును మీరంగీకరించినవో, తర్ఫిదును, యోధాచారమును తేనెందువలన ముందుకువచ్చిన జనుల

సంఖ్యకు పరిమితి ఏర్పడుచున్నదని మీరంగీకరించినవో వృద్ధి నొందిన వస్తు నిర్మాపకకృతీ మూలమున రానందు కన్తునామ (గిరిని పరిమితి గలగుచున్నదని మీరు గ్రహించినవో, ప్రకృతి సంపదలను వృద్ధిచేయ నందువలన గలిగిన పేదరికము మూలమున వస్తువుల సరఫరా ఎట్లు పరిమితగలిగిన దగుచున్నదో మీరంగీకరించినవో, సామ్రాజ్యమున భాగత్యనుక్రమనకు ఎట్టి సానుకంపయతసహ్యావము నొసగినో మీరంగీకరించినవో, తొందరతోను, దుఃఖముతోను అడ్డముచెప్పుచుండువారును, భరతవర్షము నొక వండువలె చూచువారును ఎంత ప్రతికూలముగ నున్నను, నేను ప్రారంభించినదనిని కొనసాగించుటకు నాపట్టుదలయందు మీరు తోడ్పడి స్వాతంత్ర్యోద్యమమున భరతవర్షమును అంగ జాతీయము అతిభాగ్యముగా ఏకమగునట్లు చూచెదరని విశ్వసించెదను.” తాను అంగీకరించి పూనుకొనినవియు నిర్వహించుటయే తన ముఖ్యోద్దేశమైనదియు ఈమహాకార్యమేనని మాంతుగుగారు తెల్పిరి. నూచించబడిన సంస్కరణములు ఈఫలముకొఱకు ప్రయత్నములు ఈకార్యనిర్వహణమును కాంతితో జయప్రదముగ జరుపవచ్చునని మాంతుగుగారి విశ్వాసము. అది జరుగనివో భరతవర్షమున మన ఆదర్శమును కొనసాగించినవారము కాము. (ఉత్సాహకరతాళములు.)

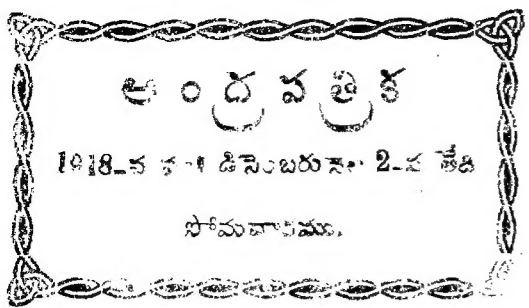
బంగాళా రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీ:—80 వ తేదీ నికేతన్ లో సభజరిగినది ఆఖిలభారత కాంగ్రెసుస్థాయిసభ ఘనభిక్షగా వి చక్రవర్తి సి. ఆర్. దాస్, ఆఖిలచంద్రదత్తు, భజానాథ్, అబ్దుల్ కాసిం బి. కే. లాహిరీ, బి. బి. అనుజే. ఎల్. టెన్సి, మజబూర్ రహమాను గా. కే. కే. చందాపాచ్, ఎన్. దత్తా బి. కే. బోను సిరీశచంద్రభట్టర్, నిజయ అరిస్టబోను మోకీలాబ ఘోష విజయచంద్రపాట రాయ యదునాథ నూజందారు, రాయ బోత, ద్రవాధ చాకర్, దాక్టరు డి. పి. కెయిరెను, బి. ఎస్ కాస్ట్యులు, లలితమోహనదాసు, దాక్టరు ప్రమోదనాధచౌధురీ, న్యూటన్ మోహన్ మోము, లలితచంద్రనేన, గుకాదచరణ సేనుగార్లు నియోజింబడిరి.

వెనుగొండ జిల్లా మున్సిపల్ కోర్టులో
 (1383) స్కూలుకాజు నెంబరు 570/1918
 వాదులు:—గుండవర, & మల్లానవర.
 ప్రతివాదులు:—(1)కంట్లాక్టరు దాసపు, (2) రంగపు.
 వాదులు ప్రతివాదులు వ్రాసి యిచ్చియుండు ప్రాంసరి నోటువయన రు 50-0-0 లు రాబట్టుకొనటకు దావా చేసి యున్నారు. ఈ దావా 16-12-1918 లు వాయిదా వేయబడినది. ప్రతివాదులు స్వతహాగా గాని ప్లీడరు ద్వారా గాని హాజరు కావంతట పకోతమందు తీర్మానించబడును.
 హెచ్. ఆర్. కేమప్ప, బి. ఎ;
 వాదుల వకీలు.

వాతావరణ నిర్ణయి
 1918 సం॥ డిసెంబరు 2-వ తేదీ సోమవారము.

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	తాప 24 గంటలలో	తాప 24 గంటలలో	తాప 24 గంటలలో	తాప 24 గంటలలో	తాప 24 గంటలలో
గోపాలపూరు	85.2	66.8	...	83.70	48.28
వాల్తేరు	81.7	73.9	...	21.97	34.67
కాకినాడ	81.4	72.4	...	28.80	36.49
బందరు	81.4	71.8	0.20	48.82	38.50
గుంటూరు	85.2	72.5	...	28.25	31.11
నెల్లూరు	*	83.9	74.1	0.11	45.08
మద్రాసు	*	81.6	72.6	2.05	60.18
హైదరాబాదు	77.5	68.2	0.01	20.40	30.35
అనంతపురము	87.1	71.3	...	18.80	28.54
బళ్లారి	84.8	68.5	...	16.71	19.64
కర్నూలు	85.3	69.3	...	20.89	25.26
కడప	88.4	78.2	...	28.00	29.52
తెంగుళూరు	82.7	65.7	...	28.62	38.72
తెల్లూరు	*	86.2	71.4	...	28.01
సీలము	*	90.7	70.9	...	19.91
కోయంబుత్తూరు	84.1	70.0	0.86	20.95	19.71

ఆర్. ఎల్. జోన్ను,
 వాతావరణ కాశ్రుజ్ఞుడు.



సందిగ్ధస్థితి.

ఆంగ్ల దేశమునందు జరిగిన ఎన్నికలలో హిందూదేశము గూర్చి యిదివర కెన్నడును ప్రస్తావన గావించుట యాచారమై యుండలేదు. ఇట్లెందు దేశము విషయము ఎన్నికలలో నొక సారాంశముగ నిదివర కుండియుండెను. హిందూదేశ విషయ మెవరును దలపోసియుండలేదు. ముందు జరుగనున్న ఎన్నికలలో, హిందూదేశ విషయ మొక సారాంశ మగునో లేదో తెలియకు న్నను, అన్ని కక్షములవారిచేతను పలుమారు స్ఫురింపబడుట సంతోష వాచకము. లాయడు బార్ని, బోనర్లా గార్లు హిందూదేశవిషయమై తమ విధ్యుక్తమెద్దియో సూచించి యుండిరి. ఆస్క్విత్తు మహాశయుడు హిందూదేశమున కొనగిన వాగ్దానము వీరతుణమున చెల్లించబడవలయునని, యుపన్యసించి యుండెను. లేబరు కాంగ్రెసు సభవారిది వరకే, హిందూదేశమునకు హోంరూలును ప్రసాదించుట యవసర మని తీర్మానించిరి. ఇంతియ గాక, బ్రిటీషు కాంగ్రెసు కమిటీవారిక విజ్ఞాపన మును ఎన్నికలో నిలువబడెడివారి కెల్లరకును బంపినట్లు, రూటరు దెలుపుచున్నాడు. వీరు పార్లమెంటు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడినయెకల, భారతీయాభిప్రాయము ప్రకారము మార్పు జేయ బడి, మాంటాగూ విధానము ననుసరించి పార్లమెంటులో ప్రవేశ పెట్టబడెడి బిల్లున కామోదము జూపెదరా యని, ఈ విజ్ఞాపనము ప్రశ్నించుచున్నది. భారతీయుల యుద్ధసేవను పరికించి, స్వపరిపాలనమును హిందూదేశమునకు త్వరలో ప్రసాదించవలె ననియు, తన్నూలమున హిందూదేశము సామ్రాజ్యములో నుచితస్థాన మాక్రమించినట్లుల జేయవలయుననియు, బ్రిటీషు కాంగ్రెసు కమిటీవారి రాంగ్లప్రముఖులను హెచ్చరించుచున్నారు.

ఈ సందర్భముల నన్నిటి జూచిన, హిందూదేశపు విషయము పార్లమెంటు ఎన్నికలలో ప్రాముఖ్యస్థాన మాక్రమింపక లిప్పదు. కాని, భారతీయుల కోర్కె లాంగ్లప్రజల కింతవరకును ప్రస్తుతముగ దెలుపుట కవకాశమే లభింపలేదు. కాంగ్రెసుప్రతినిధు లాంగ్లదేశమునకు వెడలకుండనిపే ధింపబడిరి. యుద్ధ మంతిమొందినను, ఆ నిషేధము మాత్రమింకను దొలగలేదు. ప్రజాశయములను వ్యక్తపరచెడి, హిందూ, న్యాయుండియా, బొంబాయి క్రానికలు, అమృతబజారుపత్రికలు, ఆంగ్లదేశమునకు చేరుటయేలేదు. రూటరు, కాంగ్రెసు విషయముల నాంగ్లదేశమున కెరుకపరుప బూనుకొనడు. అందుచే ఆంగ్లప్రజలయెదుట గన్పించున వెల్లను, మాంటాగూవిధానము, సిడెహాం ప్రభృతుల ప్రాతికూల్యము మాత్రమే. సిడెహాం పక్షపు ప్రాతికూల్యమును బోనాడుటకు, మాంటాగూ పక్ష హతులు విశ్వప్రయత్నముల గావించుచున్నారు. వీరికి విజయము లభింపకలేవు. స్వాతంత్ర్యాయ ప్రతికూలర ప్రలాపముల కీ కాలమున జెవియొగ్గు వారుండరు. మాంటాగూగారు కేంబ్రిడ్జిలో నుపన్య

సించుచు, తమ విధానమునకు సిడెహాంము లాండ్సుడెను ప్రభువులుచేసిన పిచ్చియాతే పణలకు తగిన సమాధాన మొసగిరి. సిడెహాం ప్రభువు గారి సూచనలలో, నొకటి రెండు జిల్లాలకు దేశీయాధికారులను నియమించి, భారతీయుల పరిపాలనార్హతను పరీక్షింపవలెనను సూచన, యొకటి గలదు. ఈ సూచన, మాంటాగూగారు తమ నివేదికయందు సంపూర్ణముగ విమర్శించినదే గాని, క్రొత్తదిగాదు. సిడెహాం గారు ప్రచురించిన ఏడు సూచనలలో, ఆరుసూచనలు మాంటాగూ నివేదికనుండి సంగ్రహింపబడినవే!

సిడెహాం ప్రభువుగారి ఘనకార్యమింకొకటి గూడ మాంటాగూ గారిచే బయట పెట్టబడినది. బ్రిటీషు లాభక్షేమములు హిందూదేశమున నశింపకుండ భద్రపరచుటకు గాను, ఇండ్లో బ్రిటీషు సంఘమువారికి చందాల నొసగ మని సిడెహాం ప్రభువుగారి రొక విజ్ఞాపన సంపుచున్నా రట! వీరి దూరదృష్టి ప్రశంసార్హము! బ్రిటీషు వర్తకులు హిందూదేశమునుండి దీసికొని పోవుచున్న ధనప్రవాహమున కెక్కడను అడ్డు గలుగగూడదని, సిడెహాం ప్రభృతుల ముఖ్యాభిప్రాయము. భారతీయుల శ్రేయముతో వీరికి నిమిత్తమే లేదు. సామ్రాజ్యనిర్మాణమున కిదియొక మార్గము గాజాలదని, మాంటాగూగారు చక్కగ చీవాట్లు పెట్టిరి. భారతీయ సైనికులు, స్వపరిపాలనాప్రదాన మంగీకరింప రని, లాన్సుడెను ప్రభువుగారిక యాతే వణజెప్పిరట. లాన్సుడెను ప్రభువుగారు ప్రాశయ్య గపు విషయముల మాత్రమే స్ఫురించుచున్నారు. నవీనయుగ సందర్భములు, పాపము, వీరికనలే గోచరింపలేదు! నిమగ్నకుల యాతేవణలను ఖండింపుచు తా మనువదించిన సంస్కరణముల నంగీకరింపవలెనని, మాంటాగూగారు సభ్యులను హెచ్చరించిరి. కాని, కాంగ్రెసుసభ వారి యాశయములను మాత్రము వీరు తిన్నగ గ్రహింపజాలకుండుట శోచనీయము. 20 ఆగస్టు తేది ప్రకటనమే సంకుచితముగ నుండెననియు, దానిలో సూచింపబడిన స్వపరిపాలనాంతరములను బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయింపవలెనను వాక్యము లుదారవంతములుగ లేవనియు, కాంగ్రెసు సభవారి యభిప్రాయము.

20 ఆగస్టు ప్రకటనమును ప్రమాణముగ దీసికొనినను, భారత ప్రభుత్వమునందు బాధ్యతాయుత పరిపాలనమును ప్రవేశపెట్టగూడదను నిషేధ మెక్కడను గాన్పింపదు. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములవలె అభివృద్ధికి కొన్ని యంతరములను సూచించిన సూచింపవచ్చును గాని, భారత ప్రభుత్వమునందు మార్పు లుండగూడదనుట, ప్రభుత్వ ప్రకటనమునకు భిన్నముగ నున్నదనుట కేమాత్రము సందియము లేదు. ఈ లోపములను సూచించినందులకు, మాంటాగూగారు కాంగ్రెసు పక్షాభిమానులపై గినుక బూసిరి. ఎవ రెట్టి కినుక వహించినను, భారతీయులు తమ విధ్యుక్తమును విడనాడగూడదు. స్వయంనిర్ణయసూత్రము తమకు వర్తింపజేయవలయు నని, వీరు సందిసభవారిని ఆంగ్లేయాధికారులను గోరవలసి యున్నది. పరిపాలన మేరీతిన నుండవలయునో, నిర్ణయించెడి భారము భారతీయులకు వడలుట శ్రేయస్కరము. ప్రపంచమందలి అన్ని జాతులకును ఇట్టి స్వాతంత్ర్య మొసంగ లాయడబాద్ది విల్పము గార్లు పట్టుబట్టి యున్నపుడు, భారతీయుల విషయములో మాత్రము వేరుగ ప్రవర్తింప నవసరముండదు. అందు కనియే సందిసభలో కాంగ్రెసు ప్రతినిధు లొకరుండుట యవసరమని ఉద్ఘోషింప

బడుచున్నది. ఇటులనే మహమ్మదీయుల దృక్పథమును దెలుపుటకు మహమ్మదీయసంఘప్రతినిధి యొక రుండవలె నని, మదరాసు రాష్ట్రీయ మహమ్మదీయ సంఘమువారు తీర్మానించి యుండుట యుక్తముగ నున్నది.

కాని, ప్రయాణ నిషేధముల నికనయినను తొలగింపక, ప్రజాభిప్రాయములను తెలుపుటకు కాంగ్రెసు ప్రతినిధుల కవకాశ మొసగబడనిచో, మన తలంపులన్నియు పవిత్రపు తలంపులు మాత్రమే పరిణమింపగలవు. అందుకనియే నిన్నటిదినము ఘోషే హాలులో జరిగిన బహిరంగసభలో, స్వయంనిర్ణయ సూత్రావలంబనము గూర్చియు, ప్రయాణపు నిషేధపు రద్దునుగూర్చియు, గావించబడిన తీర్మానములు సమయానుకూలములుగ నున్నవి. ఇట్టి తీర్మానములు మదరాసునందే గాక, ప్రతిగ్రామమునందును గావించబడి, అధికారుల కంపబడవలెను. ఆంగ్లదేశమునందు భారతీయుల మొర లాలించబడుట కనుకూలపరిస్థితు లేర్పడి యున్నవి. నూతనముగ స్వాతంత్ర్యము బడయదలచుచున్న లేబరు పక్షమువారు, స్త్రీ స్వాతంత్ర్య వాదియును, విరిషు ప్రతినిధులును, హిందూదేశమునకు స్వాతంత్ర్యమొసగ నభిలషించెదరు. మిగిలిన పక్షముల వారయినను అన్యథా వర్తింపజాలరు. ఏలనన, సందిసభకు వెడలునపుడు, ఆంగ్లజాతి నిష్కలంకవర్తము జాపకతవుదు. సంగ్రామమునందెట్టి యాదర్శములను నిలువబెట్టుటకై తాను పోరాడెనో, అట్టి యాదర్శములనే తా నవలంబించుచున్నట్లు ల, ఆంగ్లదేశము ప్రపంచమున కీ సమయమున ప్రకటింపవలసి యున్నది. ఇట్టి మహాత్మ్యవృత్తరుణమున, భారతీయుల కోర్కెలు ప్రపంచమునకు వెల్లడిగాక, పిమ్మట వెల్లడియైనను, విశేషలాభముండదు. కావున యీ తరుణావకాశమును తమ లాభముకొరకు భారతీయులు పూర్ణముగ నుపయోగించికొనగలరేని, విజయము ధ్రువము. లేనియెడల, భావిస్థితి ఆశాభంగము గలిగింపక మానదు.

పారిశ్రామికనగరములు :
పండిత రాధాకమల ముకర్జీ యుపన్యాసము.

మహాత్మాగాంధీని కోటిశ్చరుడు సర్ దోరాబ్జీ తాతా బొంబయిప్రజలను సుఖవంతులను జేయు మార్గమును దెలుప మని కోరినపుడు “బొంబయి భాగ్యమునకు గారణంబైన యంత్రాలయములను మొదటను నిర్మాలము చేయవలయును” అని చేసిన యుపదేశము పండిత రాధాకమల ముకర్జీ యుపన్యాసమును వినినవారలకు స్ఫురింపగలదు. పారిశ్రామిక నగరములు పాశ్చాత్య పారిశ్రామిక యుగమునకు మహాశాపములుగ నున్నవని సాంఘికశాస్త్రజ్ఞులును మానవధర్మపరాయణులును నైకకంఠ్యముగ బ్రకటించుచున్నారు. ఐహిక సంపదలకు నిలయుములైన పాశ్చాత్యపారిశ్రామిక నగరములకు కర్మకారుల నివాసములు పరిస్థితులు సంతాపమునకు గారణం బైనపుడు దర్శిదభూయిష్టమైన ప్రాచ్యపారిశ్రామికనగరముల స్థితిగతులు వర్ణనాతీతము. భరతఖండమునందలి ముఖ్యపరిశ్రమలు పాశ్చాత్య ధనవంతుల స్వప్రయోజనమునకై పరికల్పితములు. దూడి యంత్రములు జనుపనార యంత్రములు కాఫీ తేయాకు నీలిమందు బోటలు ఖనిజపరిశ్రమలు యూరపియను వర్తకుల వాటికేవ్యరుల ద్రవ్యోపపత్తికై ఏర్పడినవి. లాభములను యూరపియను సంపన్నులును, కష్టములను భారతీయకర్మకారులును ననుభవించుచున్నారు. మహాసంగ్రామమువలన జనుప

వార యంత్రాలయూధీశులకు కోట్లరూప్యముల లాభముగలిగినను జనువారను వండించిన రయి తులకుగాని యంత్రాలయూధులందలి కర్మకారులకు గాని ఏమాత్రములాభము గలుగలేదు. వాటికేళ్ళ రులవలన తోటలయందు బనిజేసేవారికి గలుగు చున్న కష్టములను వెల్లడి చేసి గాంధీ తన మాహాత్మ్యమును వికసింపజేసెను. బొంబాయి కాన్పూరు కలకత్తా కోలారు చెన్నపురి మున్నగు పార్శ్వశామిక నగరములందలి కర్మకారుల దౌర్భాగ్య స్థితి అయిన నగరవాసులకు విదితమైనను ముకర్జి గారి వర్ణనలను వినినవారలకు సంతాపము గలుగు చున్నది. భారతఖండమునందు పరిశ్రమలు వ్యాపించినకొలది యూరపుఖండమునందలి పార్శ్వశామిక నగరముల దౌర్భాగ్యస్థితియును వ్యాపించుట సహజము. ప్రస్తుతము గల పార్శ్వశామిక నగరములు ప్రజల యోగక్షేమములకు భద్రస్థితికి ప్రతికూలములు.

బొంబాయి కలకత్తా కోలారు మొదలగు నగరములందు కర్మకారులు నివసించుటకు తగిన గృహములు లేవు. ఒక చిన్న గదియందు ఏడని యిదిమంది గల కుటుంబములు నివసించుచుండును. గృహముల పరిసరము లవశిష్టభూముగ నుండును. ఇట్టి నగరములందు పురుషుల సంఖ్య అధికము గను స్త్రీల సంఖ్య తక్కువగను నుండును. కర్మకారుల జీతములును వారి సుఖపోషణమునకు జాలియండవు. ఈ పరిస్థితులవలన వ్యాధులు వ్యభిచారము త్రాగుడు వ్యాపించుటయును ప్రజలు అప్పుల పాలై అవారోగ్యవంతులై అవినీతులై అకాలమరణమునకు పాలగుచున్నారు. మన దేశమునందెట్టిదుస్థితిలో గూడిన పరిశ్రమలు పార్శ్వశామికనగరములు స్థాపితములు గాకుండుటకై ముకర్జి గారు సాంఘికనగరములను వర్ణనల యభ్యుదయమునకై స్థాపించుటయవసరమనిచేసినయవదేశము సమంజసముగనున్నది. పనివాండ్రకు నివసించుట కారోగ్యకడములైన నిలయము లేర్పడి వారు సకుటుంబముగ పార్శ్వశామికనగరములందు నివసించునపుడు వ్యభిచారాదిదోషములు తొలగుటకును నకాలమరణమువారిబడకుండుటకును సాధనము లేర్పడును. సాంఘికనగరము లేర్పడుటవలనను కర్మకారుల కారోగ్యకడములైన నివాసము లేర్పడి పూర్వయుగమునందు వలె దేవాలయములు కొలనులు తోటలు నిర్మితములై ప్రజాసౌఖ్యము పరిగలదు. భారతీయులకు సహజమైన ధార్మిక జీవనమునకు భంగము గలుగకను వారి యాధ్యాత్మిక జీవనము వికసించి లోకకల్యాణమునకు దోడ్పడగలదు. ముకర్జిగారి యుపదేశము పట్టణములకే కాకను గ్రామ స్త్రీలకు సయిత మన్యాయించుచున్న దని గ్రాహనీయ స్థితిగతుల నెరిగినవారలకు విదితమగుచున్నది. గ్రామవాసులు నీటివసతులు నివేశనవసతులు లేకను రోగ గ్రస్తులై అకాల మరణము పాలగుచున్నారు. మానవుల సకలప్రయత్నములకు ప్రయోజనము సుఖజీవనము. జీవితమే లేనపు డితర ప్రయోజనములు నిరుపయోగములని “బ్రతికియండిన సుఖముల బడయవచ్చు” అను వారోక్తి విశదము చేయుచున్నది. పాలకులు ప్రజలు ప్రజల ఆయుర్యాగ్యములను గాపాడి వృద్ధిజేయుటకై బూను కొనిన గాని దేశక్షేమము ప్రజాక్షేమము పాధ్యములుగావని గ్రహించి తదనుగుణ్యముగ కార్యాచరణమునకు బూనుకొనుట ముఖ్యధర్మమై యున్నది. ఆర్థికసమస్యలం దభిరుచిగల యాంధ్ర విద్యావంతు లాంధ్రదేశస్థుల యార్థికపరిస్థితులను బరిశీలించి యాంధ్రదేశభ్యుదయమునకు వారి విజ్ఞానమును వినియోగించి విద్యా ప్రయోజనమును సార్థకపరచెదరు గాత!

హెచ్చుధరలు

ధరల నిర్ణయముగూర్చి ప్రభుత్వమువారిం కను స్వయముగ జోక్యము గలుగజేసుకొనుటల గాన్పించెను. నూతనముగ వెలువడిన ప్రభుత్వప్రకటనమందు, తాత్కాలిక నివారణోపాయములు కొన్ని సూచించబడెను గాని, యివి విశేషముగ లాభించునని మేము దలంపజాలము. ప్రతి జిల్లా యందును, మండలావసర సంఘములు న్నాపింప బడవలయు సనియు, ఈ సంఘములు స్వంతముగ గాని స్థానికస్వభావాలనాసంఘముల ద్వారా గాని, ధాన్యపంగడులను నెలకొల్పవలయుననియు, ప్రభుత్వమువారు గోరుచున్నారు. అట్టి యంగడులకు, ధనముమందుగ నిచ్చినచో, సిబ్బలునల్లయల డైరెక్టరుగారు ధాన్యమును కొనుటకు సహాయము జేసెదరని, ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు. కాని, స్థానికసంఘములు ధనపులేమిచే బాధపడుచుండగ, వాటికి ద్రవ్యము లభించు తెటులు? ప్రభుత్వమువారు కొన్నింటికి ధనసహాయము జేసెద రనేకొనినను, అవసరసంఘములకు ధనము దొరకు తెటులు? ఈ సంఘముల కప్పు లిప్పించుటకు, ప్రభుత్వమువారు పూనుకొనెడ రని తోచును. ఈ సంఘము లొకవేళ స్థాపింపబడినను, యివి కష్టపడకుండ హామీనిచ్చువా రెవరు? ఈ సంఘములకు నష్టము గలిగించుటకై, వర్తకులు కలసి కొంతకాలము సామాన్యపు ధరకు తక్కువగ నమ్ముచో ఏ రేమి చేయగలరు? తాము వహింప సాహసించని భారమును అవసరసంఘములపై నను స్థానికసంఘముల పై నను ప్రభుత్వమువారు బడచె చిన, ఈ సంఘము లద్దానిని నిర్వహింప గలవా? ఇట్టి తాత్కాలికోపశమనములు ఆహారసమస్యను పరిష్కరింప జాలవు. మేనూరు ప్రభుత్వమువారి తోబాటు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారును ధైర్యమువహించి ప్రజానాయకుల తోడ్పాటుతో ధరల నిర్ణయమునకు బూనిన గాని, యీ సమస్య పరిష్కృతము గానేరదు.

తుర్కీ విభాగము

తుర్కీ విభాగముగూర్చి సందేహ స్వయం నిర్ణయసూత్రానుసారముగ నిర్ణయింప నున్నది. అంతవరకును ఎల్లరు వేచి యుండవచ్చును. కాని, మెసపొటేమియాలో ఈరక్ సంస్థానములో అరబ్బులు బ్రిటీషు సంతక్షణము గోరుచున్నారనియు బ్రిటీషు సంతక్షణము దొలగినచో అరాజకము ప్రబలు నని వారు భయపడుచున్నారను మొదలగు వార్తలను, రూబరు ప్రపంచమున కంతకును ఎరుకవరుపవలసిన యవసర మేమి గలిగెనో తెలియకున్నది. మెసపొటేమియా సమస్య క్లిష్ట సమస్య. స్వయం నిర్ణయ సూత్రానుసారముగ అరబ్బులకు స్వాతంత్ర్య మిప్పించుట భావ్యమే. కాని యొక యజమానినుండి వేరొక యజమానునికి అరబ్బులనుమార్పు విషయము గూర్చి మాత్రమతి జాగ్రూకతతో యోచింపవలసి యుండును. రూబరు, సందేహవరకు యోషికతో వేచియుండి, ఉపవిలేఖకుల కోర్కెలకు ప్రాముఖ్యమియ్యకుండుట లాభకరము, మెసపొటేమియానుజయించుటకు ముఖ్యకారకులు భారతీయులు. మెసపొటేమియా పరిపాలనా నిర్ణయముగూర్చి భారతీయులతో యోచింపకుండ, కార్యమునకు గడంగుట భావ్యము గాదు. హిందూదేశమందలి మహమ్మదీయాభిప్రాయముగూడ యీ సందర్భమున సరకుజేయబడదగి యున్నది. కావున, ఇట్టి పంక్తి వ్యవస్థమై వ్యక్తుల యభిప్రాయమున కంతగ ప్రాముఖ్యము నిచ్చుట సమంజసము గాదు. తిరిగి మరియొక

సంగ్రామము తలయెత్తకుండ, సందేహవా రన్ని జాతులకును అభివృద్ధికి సమానావకాశముల నిచ్చి, ధర్మసంస్థాపనము గావించెదరగాక!

లేబరువక్షపు కార్యక్రమము

ఆర్థిక సంగ్రామము కూడదనియు, రుమ్మాలోని మిత్రమండలి సేనలు వెంటనే వెరుకకు మరలవలె ననియు, రాజకీయనిర్బంధితు లెల్లరు విముక్తులు గావలె ననియు, స్వేచ్ఛావాణిజ్యము ప్రబలి, ధనవంతులపై ప్రత్యేకపు చిన్న విధింప బడవలె ననియు, మొదలగు నుద్దేశములను లేబరు వక్షము వారు ప్రచురించిరి. ఈ యుద్దేశములు లాయిడు జార్జిగారి యుద్దేశములకు సరిపోవుట లేదు. శత్రుదేశపు సరకుల హంగ్లదేశమునకు స్వేచ్ఛగ గానిచ్చుట లాయిడు జార్జిగారి యభిప్రాయము గాదు. లేబరువక్షమువారికి విజయము లభించె నేని, స్వయంనిర్ణయసూత్రావలంబనమే గాక, రాజకీయనిర్బంధితుల విమోచనము గూడ తక్కువ చేకూరునని దోచుచున్నది.

పంచములు: ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము

ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యవసరము, పంచముల కున్నంతగ మరియొక సంఘమునకు లేదని చెప్పవచ్చును. అస్పృశ్యులుగ నెంచబడుచున్న యీ జాతివారి లాభక్షేమము లున్నటి జాతుల చేతిన్నగ సరకు జేయబడవు. తమ వ్యక్తిత్వమును నిలిపికొని, జేశతాధ్యతలలో పాల్గొనవలె ననిన, పంచములకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యముండక తప్పదు. తమ జీవితము సంతను పంచము జాత్యుద్ధరణము నిమిత్తమై భారబోయుచున్న ఆర్. వి. పిండిగారు, నిమ్నజాతులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మత్యవసరమని, బెంగళూరులో నుకన్యసిం చిరి. సంస్కరణసంఘముల యెదుట, నిమ్నజాత్యుద్ధరకు లీ విషయమై ముచ్చటించి ఆదిసంఘములకు వ్యాయము సమకూర్చ గోరుచున్నారు.

స్థానిక వార్తలు

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము:— మానసియలగు వి. ఎస్. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు, చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమున సెక సాధారణభ్యులుగ నుండుటకు మరల ప్రయత్నించుచున్నారు.

దక్షిణాఫ్రికా తపాలు:—దక్షిణాఫ్రికాకు వెళ్లు ఉత్తరములు జనరలు పోస్టాఫీసునందు 7వ డేటి సాయంకాలము 6 గంటలకు తీసికొనుటకు నని ప్రెసిడెంట్ పోస్టుమాస్టరు గారు మాకు వ్రాయుచున్నారు.

డాక్టరు ముఖర్జీగారి యుపన్యాసము:— స్థానావసరమే డాక్టరు రాధాకమల ముఖర్జీగారు గోఖలే మందిరమునందు శనివారమునాడిచ్చినయుపన్యాసమున శేషటి పరకు నిలవకలసికచ్చిండుటకు చింతించుచున్నాడు.

హైకోర్టు:— నిన్నటిదినము హైకోర్టువారు యుద్ధ విరామగౌరవార్థముగా ఇంపుమించు రెండువేల మంది బీద వారికి వస్త్రములను, బియ్యమును, కొంత రొక్కమును నిచ్చి సంతోషముగ్నుల చేసిరి.

లక్ష్మీవిలాససభ:— యుద్ధవిరామ గౌరవార్థముగా, లక్ష్మీవిలాససభాసభ్యురాలిడు, ఒక గుర్రపుబండియందు రాజదంపతుల చాయాపతములను పుష్పమాలలచే నలంకరించి, శనివారమునాడు సాయంకాలము బార్లిటపునుండి, మైలాపురమునకును, ఆచ్చటినుండి తిరువళ్ళీటికిని గొప్ప నత్సకముతో వెళ్లిరి. పోలీసు సిబ్బంది మార్గవ్యవసాయవ్యవసాన కే ఆటంకమును రాకుండ నుండుటకు సభవారికి చాలసహాయము చేసిరి.

విరోధాఘోష విరామము

(రైతుల విజయము)

టర్కీ

అరబ్బులు రక్షకదేశము నవేక్షించుట

బాగ్దాదు, నవంబరు 28:— మూడేండ్లక్రితము సామాన్య గ్రామముగనుండిన బానా సేతు గొప్ప శత్రువట్టణ మైచి. వెనుక బురద నేలగానండిన ప్రదేశమున నివుడు మైలపొడుగున శత్రు వంశము కట్టబడినది. కట్టణమున ట్రాముబండ్లు నడుచుచున్నవి. వీధులలో విద్యుద్దీపము శిల్పరసబడినది. తెలిఫోను ఏర్పాటు బాంబాయియందు కంపెనీ గూడ హుచ్చుగా నున్నది. మంచుగడ్డకు సోడా లిమ్మెడు మున్నగు పానీయములను చేయఁ జూపియును పనిచేయుచున్నది. మంటులవారు మోటారు ఇంజనులు తెప్పించుచున్నారు. పారిశుధ్యము చాలవరకు బాగుగానున్నది. రోడ్లప్రక్క కాలువలు లేనే లేవు. ఆ సేక దేశములనుండి పడనలు నదిలోనికి వచ్చుచున్నవి. కలు విధముల గు నాకలు నది యందున్నవి. కుటులమారా యిప్పుడు ఇనుపదారుల మొగయ్యెనది. విద్యుద్దీపము లున్నవి. తెలిగ్రాఫు, తెలిఫోనులు నడుచుచున్నవి. గాని రాత్రులు నక్క లింకను వీధులలో తిరుగుచున్నవి.

బాగ్దాదులో వీధులందు ప్రాచీనతీతి సమావేశము బాగుగా విడితమగుచున్నది. మోటారుబండ్లు కంచరగుర్రముల బండ్లు, విద్యుద్దీపములు బురకాలస్త్రీలు, అరబ్బీవ్యాపారులు సైనికాధికారులు, హనోఫరములగు మసీదులు బ్రిటిషు శిల్పములు, జేతనల బజారు లిప్పుడు నూచనలు. ప్రజల శ్రేయస్కరమగుచున్నది. ప్రజల ఆర్థిక ప్రాణములకు భద్రము కలిగినదని సంతోషము గోచరమగుచున్నది. ఇరాకురాష్ట్రము భావి స్థితి గూర్చి కొంత ఆందోళనము కలదు. ఆ రాష్ట్రమునకు బ్రిటిషువారి రక్షకత్వముండ వలెనని అరబ్బీ వారందరును కోరుచున్నారు. దీనిని ఏర్పాటుచేసి సేనాబలమువలన రక్షించుట ప్రపంచముపట్లను ప్రజలకట్టును గూడ మన బ్రిటిషు వారి కర్తవ్యమైయున్నది. ఆ దేశమున్న స్థానమునబట్టి యూరోపునకును ఆమెరికాకును గూడ సహకారమును అక్రమపరిపాలనమును కలవరమును కలుగకుండ చేయుట మనములకు కర్తవ్యముగాన భరతరాష్ట్రమున బ్రిటిషువారే సర్వాధికారులుగా నుండవలెను. విదేశ రాజకీయాది విషయములను బారే పరిష్కరింపవలెను. ఈ పద్ధతిమీదనే పుజలకు స్వపరిపాలన మీయదగును. వారు బ్రిటిషువారి సలహాప్రకారము స్వపరిపాలనమును జరుపవలెను. దేశానుగ్రహములగు ప్రజాసంఘము లేర్పడవలెను. ప్రజల సభ్యులను ఎన్నుకొనవలెను. బ్రిటిషు-రక్షకత్వముండవలెను. పులి ప్రధాన అరబ్బీ యూర్యాగికిని ఒక్కొక్క బ్రిటిషువారిచేతన కర్తవ్యముండవలెను. పరిపాలనమునుగూర్చియు సభా సమావేశమును గూర్చియు బ్రిటిషు యూర్యాగి అరబ్బీయూర్యాగికి ఆలోచన చేపట్టుచుండవలెనని దేశము నందలి క్రైస్తవులు అరబ్బులందరు నంగీకరించిరి. ఇదివరకున్న అక్రమపరిపాలనమును తొలగించిందులకే చాల సంతోషించుచున్న దేశయులు మనమిట్లుచేసిన శాశ్వతముగ కృతజ్ఞులు కావలగుదురు. దేశపరిపాలనమునకు దేశయులు కే క్రిమంతులు కావని వారికి స్పష్టముగా తెలియును. ఏలన అచటి ప్రజలకు సంపూర్ణమగు నాగరకత లేదు. నారాజులకును, అందరును ఆయుధములను ధరించెదరు. చాల తొందరలను కలిగించుచుందురు. కాన దేశము న తొందరలకలుగకుండుటకు బ్రిటిషు వారి పరిపాలన మును సేన యును ఆది సరముగాన మనము దేశమును సంపూర్ణగా దేశయులకు వదలిపొందుమని వారనుకోనుటలేదు. అట్టికోరికయే వారికిలేదు. తురుష్కుల పరిపాలనము దుర్భరముగా నుండుటచే వారు పశుబలప్రధానులగు దేశములవారిని అదపున నుంచబాలరైరి. కాన నపుడు ప్రజల అధిక ప్రాణములకు భద్రమలేకుండ నుండెను. మన విధికారమును చూడకుండనే పరిపాలించు విజ్ఞానమునుకలిగియున్నాము. పట్టణములందు నివసించువారందరును వాణిజ్యముచేయువారు గాన వాణిజ్యపరులమగు మన రాజవారికినప్పటికే మేయగును. ఏలన మనము మనశక్తివలన మాత్రమే వాణిజ్యాధికారములను అరబ్బులకు కలిగింపగలమని వారెరుగు

దురు. పేటల అధికారమును మనము ప్రాంతాధికారులకు చేపట్టవలెను ననుచు గౌరవముగలదు. పేటల బాధలేకుండ చేసితిమని పెల్లాలకు మన యందభిమానముకలదు. మనము పన్నుల నధికముగా విధింపము. ఇదివరకున్న అక్రమపు పన్నులను చాల తొలగించితిమి గావునవారు పన్నులను సరిగ్గా చెల్లించెదరు. వారు టర్కీ-వారి కిచ్చెడు దానికంటెను గూడ సరిగా మన కిచ్చెదరు. ఏలన మన సలహావలన వారివ్యవసాయపు కనులు బాగుపడి వారిపంటలు వృద్ధి చెంది వారి కధికమగు లాభము కలుగునని వారెరుగుదురు. వ్యవసాయభివృద్ధిని దేశమునందంతటను మనము కలిగించవలెను. దేశమునందట్టి అవకాశము కలదని దేశయులందరును నమ్ముచున్నారు.

విజయోత్సవము.

టర్కీలో తాత్కాలికవిరామము జరిగినంతసే గొప్ప విజయోత్సవమును అరబ్బులు జరిపిరి. తురుష్కులను పూర్తిగా నోడించినందులకు బ్రిటిషువారి నభినందించిరి. 70 మంది సయ్యదులును 170 మంది పేటలును 200 మంది అశ్వయులతోను 500 మంది పదాతులతోను సమావేశమైరి. మరెగురువులు గూడ వచ్చిరి. నూతనశక్తి మారంభమైన దను నుత్సాహమును వారు వెల్లడించిరి. వారిసంతోషము హృదయపూర్వకము. మనపరిపాలనమునందు వారికట్టి గౌరవముకలదు. మోసము బాగ్దాదులో కలవరత ననియు ఆరెండుదేశములకు జాతీయరాజకీయవాణి జ్యోతిస్థానసంబంధము దృఢముగ గల దనియు నందరును తలచిరి. బాగ్దాదులోను మోసములోను గూడ పుష్కలు లీలవయమున దృఢపరికల్పముతో నున్నారు. ప్రజల తపసిని రక్షింపగలవారిని వారిని రక్షించు కవచమును వారికి కలిగింపవలెను. ఫలితమునకు మనము భయపడవలెదు. దక్షిణమున కరుడిస్తానులోని కరుడులు తురుష్కులనందరిని వెదలగొట్టి బ్రిటిషువారి రక్షకత్వముగొరకు తిరిగివచ్చునాయుచున్నారు. దేశభివృద్ధిని ప్రపంచకాంతిని మెసపొటేమియు విషయము నిట్లు పరిష్కరింపదగును. ఇట్లుచేసినచేగాని కలవరములేకుండుటయు అరబ్బులు కరడలు కై స్త్రవులు యూదులు మున్నగువారి కందరికిని స్వాతంత్ర్యమును, స్వపరిపాలనమును లభించుటయును చేపూరదు.

సిరియా స్థితి

కయికో విలేజుకుదు పయినీరుపత్తిక కిటులు తెలిపెను. అక్రమించబడిన సిరియాదేశమునందలి స్థితి శోచనీయముగా నున్నది. యెరెటు యెరెటులలో ప్రజలందరును దుస్థితియందున్నారు. శత్రుసంఘ 100-కి 25 మాంటునందు 100-కి 50 వరకున ప్రజలు కజవు-వార్గ-దౌర్జన్యము మున్నగువానివలన నష్టమైరి. తురుష్కులవలనను జర్మనులవలనను ప్రజలు బహు బాధల ననుభవించిరి. దక్షిణ సామెవాధలవలన కొందరు చనిపోయిరి. కొందరు భద్రంబుడరి. ఈ రీతిగా కొన్ని కుటుంబములు యాపుమనెనది. వెనుక సంపన్నులుగానుండిన కొన్ని కుటుంబములవారి పుత్రులు బిచ్చమెత్తుకొను గతికి నుచ్చిరి. మిక్రి మండలివారు ప్రజలబాధలను నివారించుటకు చాల ప్రయత్నములను చేయుచున్నారు. కయికోలో నేర్పరు పబడిన సిరియా సంఘములు ఆహారాది పదార్థములను డుంపుచున్నవి. ఈసహాయము చాలదు. దుస్థితి అధికమగుచున్నది. దీనినంతను తురుష్కులే కలుగజేసిరి. యెరెటు లెవరులకు ఏసామానులను చేరకుండ దక్షిణ సరిధించెను. తేకున్న సంపన్ను మగు డెమాస్కసునందీ చాల సామగ్రిలు పంపబడియుండును. ఇప్పుడు సంఘములవారివసరముగ భనసహాయమును కోరుచున్నారు. సామగ్రిలు తెప్పించగలుగుదుటచే విజృంభనందేయ విలులేకుండ నున్నది. మిక్రిమండలివారు కూడల్లి వెలెస్టెనులనుండి సామగ్రిలను పంపుటకును కొన్ని స్థిమరులను సామగ్రిలతో నింపి పంపుటకును ఏర్పాటుచేయుచున్నారు. 1,2 నాకలిదివరకే యెరెటుకు పంపబడెను. గాని ఇది ఏములకును చాలవు.

ప్రాము

కెమెన్కో, ఫాతుగాన్లు.

లండనునగరమున కేగుట

పారిసు, నవంబరు 28:— బ్రిటిషుదేశమునవారు కోరిన పర్యవారము మారులు ఫాతుగాన్లు కెమెన్కో-గారిలోగూడ లండనునగరమున కేగెదరు.

బాగ్దాదు సార్వభౌముడు పరామర్శ ప్రవేశించుట
లండన్, నవంబరు 28:— నేటిసాయంత్రము సార్వభౌమునకును, వెబ్బు రాకొమరునకును, అల్బర్ట్ ప్రభువునకును, ఉత్సాహపూరితములై పరామర్శ స్వాగత మొసంగిరి. రెండు గంటలకు సార్వభౌముడు నచ్చుటకు పూర్వమే ప్రజలు తండోపతండముగ బారులుదీర్చి రాజసందర్శనమునకై రాజుగారు బోవు మార్గమున నిల్చబడిరి. రెండువేల ఫిరంగులు వరుసగ అమర్చబడినవి. ఈ ఫిరంగులు శత్రువులనుండి దొరికినవి. ప్రతివోటును పరామర్శ బ్రిటిషు పతాకములే ఎగురుచుండెను. కాంతి నెలకొల్పి బడినది. పురమందున్న కట్టడములను అనగా స్మారక చిహ్నములను భవనములను వైమానిక దాడి దశము చేయుచేయకుండుటకై ఏర్పరచబడిన ఆఖరు యినుక దిబ్బులు తొలగించబడినవి. సార్వభౌముడు రాచకొమరులును రాజ్యాంగ సభవారిచేతను పాయింట్ కేరుగారిచేతను తదితర మంత్రివర్గము సేనేటువారిచేతను ఆహ్వానించబడి నగరప్రవేశము చేయునపుడు ప్యారిసునగరమున ఇదివరకెన్నడును కనిపిన ఎరుంగని జయజయధ్వనములు నభోంతరాళములు పిక్కటిల్లు నటుల చెలంగినవి. మార్గమందంతటను రైలుదారులవరకు సామ్రాట్టునకు ప్రజలు స్వాగతము మొసంగుచునే యుండిరి. రెండవశతాబ్దమునన్న రాకొమరులు గూడ ఉత్తరీణిని సత్కరించబడిరి. సార్వభౌముడు ప్రెసిడెంటు పాయింట్ కేరుగారి బండిలోనే ఎక్కిరి. క్లెమెన్సుగాడిగూడ స్వాగత మొసంగబడినది. రాజకొమరులు ఆనాడు భూస్వామ్య నాకాదేశసంఘము వారిని జూడబోయిరి. ఎలీసిగర్ల ప్రెసిడెంటు పాయింట్ కేరుగారు వీరికి స్వాగత మొసంగెదరు. సాయంత్రము విందోసంగబడును. ఇందు రాజుగారును పాయింట్ కేరుగారును పాల్గొనెదరు.

పరామర్శ అధ్యక్షుని ప్రత్యుత్తరము.

లండన్, నవంబరు 29:— ఈయంధ్రమున మనోభైర్యము తోడను కార్యదీక్షతోడను బ్రిటిషు ప్రవేశించినందులకును, సకాలమున వెనుదిరుక్కు ఘనసాయి మొనర్పించి అధినేతముల వారిని పాయింట్ కేరుగారు విశేషముగ స్వాగించిరి. బాగ్దాదు సార్వభౌముని యొక్కయు పాయింట్ కేరుగారి యొక్కయు ఉపవాక్యములను విన్నవారందరును ఈ ప్రపంచము ఉండు వరకు పరామర్శ ఆంగ్లేయులకు శాశ్వతమైతి అలవడినదని పాయింట్ కేరు ప్రత్యుత్తరము వాకొచ్చుచి. బ్రిటిషువారయితారి కార్యాలయమున నిలవుమీదనున్న బ్రిటిషు సైన్యము సామ్రాట్టునందర్పించిరి. విజృంభనంత్రోగారతో రాజుగారు విందారగించిరి. సాయంత్రము వీరికి సగ బడిన స్వాగతమున ప్రెసిడెంటు పాయింట్ కేరుగారు గూడ నుండిరి. సాయంత్రము బ్రిటిషువారయితారి కార్యాలయమున విందారగించిరి. బ్రిటిషు సైన్యములను వీక్షించినవిదప రాజుగారును రాకొమరుమరలును బుగ్గెనెల్లెయము రాచంద్రులను జూచుటకు పొయిరి. తెల్లయము పార్లమెంటు మరల హాజరునందీ బుగ్గెనెల్లెలో నియమించబడినది.

బ్రిటిషు విధానములను కొనియోడుట.

లండన్, నవంబరు 29:— యంధ్రమున అపుడేయుటకు ఆంగ్లోపరామర్శ ఘనతరయత్నిములను జేసిరి. కాని విఫలైరి. ఈ సందర్భమున పాయింట్ కేరుగారు రాజుగారికి పుత్యుత్తరముగ నిట్లు నడిపిరి. ఈ యంధ్రమువలన మన నాకాదేశముయొక్కయు భూస్వామ్యముయొక్కయు ఘనత వేయవలెను గులు ఎక్కువై నది. చారిత్రమున శాశ్వతముగ జెప్పకొనబడును. మన ఘనతయు గూడ ద్విగుణీకృతమైనది. మన సైనికులముగూడ హెచ్చినది. ఈ యంధ్రము చాలకాలము జరుగు నని కొంటిమి. ఎచటలేని సైన్యములను రణసామగ్రిని విశేషము బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున ఏర్పాటుచేయుటని యుండుననుకొన్నాము. ఇదికట్టిగా నీ కార్యభారమును మనము నిర్వహించగలమామని బ్రిటిషువారంతమాత్రము భయపడలేదు. ప్రపంచముందున్న వారందరును, అధినేతములవారును, దుమిని యనువారును సహాయపడిరి. ఈ సహాయము ప్రభుత్వందరును స్వాతంత్ర్యేచ్ఛచే మాత్రుదేశమునకు తోడ్పడుటకు నడుము దిగించి పనిచేసిరి. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున పరిపాలనమంతయు స్వాతంత్ర్యబావముతో గూడుకొనినది. దీని ననుసరించి యే పరిపాలనము జరుగుచున్నది. ప్రపంచవంతయు ఈ సిద్ధాంతమునే విశ్వసించినది. వీరందరి సాయముచే బ్రిటిషు సైన్యములు, అఖండముగ వెలగిపోయినవి. పరిజ్ఞానమును ఈ యంధ్రమున గడించినవి. యంధ్రమర్మములను ప్రహించి అభివృద్ధి జేసికొనియెను. గ్రహించి దిగ్విజయములను బడయగల్గెను కడపట శత్రువులు తాత్కాలిక యంధ్రవిరామమునకు లోబడవలసి వచ్చినది.

కృష్ణా జిల్లా రైతుల మహాజన సభ

తృతీయ సమావేశము

16-వ తేదీ మధ్యాహ్నము బెజవాడ తాలూకా కుంజరు గ్రామమున ఆహ్వానసంఘమువారిచే ఆలంకరింపబడిన పెండా బునందు కృష్ణా జిల్లా రైతుల మహాజన సభ తృతీయ సమావేశ మయ్యెను. 500 రైతు ప్రముఖులు పాల్గొనిరి.

సభకు ప్రారంభముగా సభాధ్యక్షులు మాట్లాడిరి. ఆయన మాట్లాడుచున్నప్పుడు రైతులకు సాగునీరు లభ్యమగునట్లు చేయుటకు ప్రభుత్వమును ప్రార్థించిరి.

మనము మహారాష్ట్రనుండి భయోత్పాతముగ పరిగెడుచున్న నిరోధా మహాభారత సంగ్రామమున మన బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు మిత్రమండలివారు భుజిల పరాక్రమాదులచే స్వల్పరాష్ట్రస్వాతంత్ర్య రక్షణార్థమై శత్రువులతో పోరాడి సుధికి లొంగిపోయిన సంతోష దినములలో మన మధికారము ఇక్కడ కూడియున్నంతట మన కార్యక్రమములకు దిగకముందే మన మహానందమును వెల్లించువలసివచ్చినది.

మన సభాధ్యక్షులు మాట్లాడుచున్నప్పుడు రైతులకు సాగునీరు లభ్యమగునట్లు చేయుటకు ప్రభుత్వమును ప్రార్థించిరి. ఆయన మాట్లాడుచున్నప్పుడు రైతులకు సాగునీరు లభ్యమగునట్లు చేయుటకు ప్రభుత్వమును ప్రార్థించిరి. ఆయన మాట్లాడుచున్నప్పుడు రైతులకు సాగునీరు లభ్యమగునట్లు చేయుటకు ప్రభుత్వమును ప్రార్థించిరి.

సభాధ్యక్షులు మాట్లాడుచున్నప్పుడు రైతులకు సాగునీరు లభ్యమగునట్లు చేయుటకు ప్రభుత్వమును ప్రార్థించిరి. ఆయన మాట్లాడుచున్నప్పుడు రైతులకు సాగునీరు లభ్యమగునట్లు చేయుటకు ప్రభుత్వమును ప్రార్థించిరి.

వారు చేయుచున్నది చూడవలెను. నమ్మించేటట్లుగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మనము భర్తమును వీడగూడదు. భర్తము కాంతమనకు దైవ మొసంగిన ఆయుధములు. అదియే సత్కార్యము.

కోదాటి శివరామకృష్ణారావుగారు బహుమతిగా బాలాది అంజనేయ చాదరీ గారు బలవంతు నుంకర బసవయ్యచాదరీ గారు చె. సాని శ్రీరామబాబుగారు మారవ చేని శంకయ్యగారు యలమంచిలి మార్య వారాయణగారు ఆహూదించగా కల్లె చిట్టెబాబు నాయుడు గారధ్యక్షుపదవి వలంకరించి యిట్లు ప్రవర్తించిరి.

I "భర్త సంతాపనార్థము 5 సంవత్సరములనుండి విరోధానుభవమును సహించుచు మిత్రమండలివారు క్రతు మండలికి సంతాపనార్థము కల్పించి సంపూర్ణ విజయము లై సందుకు సుయోగమును మహాసంగ్రామమున హిందూ దేశము లత్యంత రాజభక్తితో తమ రక్తమును భనమును సమర్పించి పాశ్చాత్య సభ్యరాష్ట్రముల మన్ననలను ప్రోత్సహించుటకు పాత్రు లయినందుకు ఈ సభవారు సంతోషింపిరి.

II "5 పాశ్చాత్య రాష్ట్రముల యందు లేని ఆమిత భూమిపన్నును ఈదేశరైతుల భవ్యము శరీరకష్టములతో భాగులగుచున్న భూమిపై విధించుచు వానిని నానాట హెచ్చుచేయుచు ప్రతి పెట్టెలొంటునును నిలకడ లేని నిధి గతులతో యెదురు పోవలెను లను మేరతో ననేకలక్ష లిట్లొనండి వనూలపరమము 100 కి 18 రూపాయలు వడ్డీ గట్టుచున్న యాడెల్లా అభివృద్ధి సౌకర్యముల సేవాత్రిమును తలపెట్టక పోవునెంటు బాధ్యతలు 845 సంబర ఆదర్శ ప్రకారము నిష్కేతుకముగ తీరుననుపాద్యంపజూచుట చల్లని బ్రిటీషు గాఢాంగకంఠ్రములందు ప్రభుత్వమునకు జేశితవ మునకును పునాదుగ రైతాంగమున కెక్కువ నిధుత్వానా నిరాశల కాన్పడుచున్నదియు రాజ్యాంగము కాశ్యేతుగ 4వ షేతికిందనుచును యితరులయొత్తిలేకుండ కాపాడదగిన దనియు నెంచిన రైతుధనము నిట్టి యిక్కట్లపాలు చేయుట తగినవిని యనియు త్వరలో తీరునను పాచ్చిందు సాధ్యమును మార్పుకొని రైతులందు కాంతము నెలకొల్పవలయు ననియు ఈ సభవారు ప్రభుత్వమువారిని పలుమాలు ప్రార్థించుచున్నారు.

ఇవిగాక యింకను అయిదుగొంతులు చేయబడినవి. ఆ రోజుననే బెజవాడ తాలూకా రైతుల సంఘము స్థాపింపబడినది.

సాధన సభ:— శాసనసభలో త్వరలో కాళి శాఖోవు మానసియులు శివరావు పంతులుగారి స్థానమునకు కర్నూలు పురపాలకుల సంఘాధ్యక్షులు రాయబాదయ నర్వేపల్లి నేంకటనగింహా రావు పంతులుగారు ప్రయత్నించుచున్నారని తెలియుచున్నది.

చెలుపులోపడి మరణించుట:— చెన్నపట్నం, తిరుత్తి కేటిలోగల సార్థసార్థిస్వామి చెలువులో నిన్ను సాయంత్రము సుమారు 5 గంటలకు ఒక కష్టము చేయించెను. రక్షక భటాదికారి వచ్చి యాశ్రయము కృతకరీర పడినవాగారు మానకు గొంపోయెను. అప్పటివరకు వారనువారు లెకను గాలేదు. అచనిపోయిన స్త్రీకి ఏబది సంవత్సరము అందవచ్చును. శూద్రురాలు. ఒడలిపై లక్కపగడాలపరమతప్ప మరేమియు గనబడలేదు. విచారణలు జరుగుచున్నవి.

అరు బ్రిటీషు హాజరులు, 20 డెప్యూరులు, మందుగములు తుడిచివేయు నాకలను కోమెకోమెగలో పరీక్షించినవి.

యధ్యక్షము:—యధ్యక్షమునకు గ్రామ జర్నలు 200 కోట్ల పానులను ఈయవలసియుండునని చర్చిలుగారు డెంబిలో ఉపన్యసించుచు తెలిపిరి. ఇంతకు తక్కువగ నుండనేరదు. అసలు జర్నలేదు గనుక అరావకములోపడిన మనకు ఏమియు రాజాలదు.

అమెరికావారు బ్రిటీషు నాకలను వశపరుచుకొనుట న్యాయాయుక్త, నవంబరు 28:— అంతర్జాతీయ నాకా సంఘమువారి యాజమాన్యముక్రింద నున్న బ్రిటీషునాకలకు బ్రిటీషువారి చెప్పవలసిన మొత్తమును అమెరికావారి యిచ్చెద మనుటచే ఆ నాకలను సంఘమువారు అమెరికావారి కిటు సంగీకరించినది తెలియుచున్నది.

కెయిజరు సతి.

ఆమెప్పుడం, నవంబరు 29:— ఈమెగర్త కడకేకు టకు మార్పు చెందవలెనని చెప్పెను.

బనేరియా-జర్నలి.

బెర్లిను విదేశ కార్యాలయము వారి పుడుగూడ వెనుకటివలెనే సభ్యులను మరుగుపరిచి ప్రజలను మోసగించుచున్నారని గాన వారితో మాత్రాజ్ఞి సంబంధమును లేదని బనేరియా విదేశ కార్యాలయము వారు ప్రకటించిరి.

రాయబారిని పట్టుకొనుట

ఆస్ట్రీయానుండి బెర్లినుకు వెళ్లుచున్న రాయబారిని ఆస్ట్రీయావారు పట్టుకొని అతనిచెంతనున్న శత్రులను వశపరచుకొనిరి. దీనివలన జర్మనీ ఉత్తరదక్షిణ దేశముల వారి వైషమ్యము తీవ్రతరమైనది.

బెడెను-జర్మనీ.

బెర్లిను బోల్షివికుల పరిపాలనమును త్రోసివేయుదని బెడెనువాతీయ వాదులు ప్రకటించిరి. వర్టెబర్గరులును ఆస్ట్రీయావారును సాస్పీరులును సోదరులు పుష్కలైరికత్వమున కును బెర్లిను అరాజకత్వము వారు ప్రతిపాదించి ఆ ప్రకటన మున వాచ్చుచుండెను.

నైనిక సంఘముల సమావేశము.

లండను, నవంబరు 28:— జర్మనీలో నైనిక సంఘ సమావేశము డిసెంబరు 1-వ తేదీని జరుగును. ప్రతినిధులను ప్రతి నిధులు అసభకు తెల్లెదరు. బోల్షివికులు నడగించుటకు సేవ జర్మకు దొరకవలెనని తోడ్పడునని ప్రసవరచబడినది.

జర్మనులను తిరిగి పంపివేయుట.

లండను, నవంబరు 29:— దక్షిణాఫ్రికాలోని జర్మనులను తిరిగి పంపవలెనని నవంబరు 28-వ తేదీని పార్లమెంటు ప్రభువులసభలో వైకాంటు కేపుగారు చదివిన విషయమునకు దక్షిణాఫ్రికావారి సంతృప్తి గనబడినది. అనేక వేలయింది జర్మనులను నిష్కరింపబడి యున్నారని ఆస్ట్రీయా కేంద్రాదేశములలోని జర్మనుల వాయుదేశము వారు పంపివేసినవో దక్షిణాఫ్రికావారు గూడనట్లేచే నెదరు.

నైమ్యానిక దళనష్టములు.

లండను, నవంబరు 29:— 1918, 1 వ ఏప్రిలునుండి 1551 ఉద్యోగస్థులు 1129 నైనికులు మృతులైరి. 2357 అధికారులు, 631 నైనికులు తుతగాతులైరి. తిప్పనాయులవారును బండిలును 1812 ఉద్యోగస్థులు 225 నైనికులు నిర్బంధించబడిన వారు 45 ఉద్యోగస్థులును 89 నైనికులును.

దోవరునిరోధము

లండను, నవంబరు 29:— దోవరునిరోధము తొలగించబడలేదని నాకావ్యయవారు తెలుపుచున్నారు.

సార్వభౌమునకు విందు

లండను, నవంబరు 29:— నాజుగారికి యోధులకు వారిద్దరు పుత్రులకు పరామలు ఒసంగిన సన్మానములూడ పరామలకు బ్రిటీషువారియెడలగల అభిమానము మర్యాదయు, నువ్వత్తుచునున్నది. సార్వభౌమునకు పాముకేతు గారును ఒం డోరులు జేసి గొనినవిండులే వారి యన్యోన్య మై త్రికి ప్రకృతు సాత్వము మానవ పురోవృద్ధిగాను పరామలను గ్రేటు బ్రిటుకును మైత్రి ఆచంద్రాతారార్కముగ వర్ణిలుగానయని నైసిడెంటు పాముకేతుగారు ప్రకటించిరి. కష్టసుఖములందు సమానము పాల్గొంటిమి, సమానముగ శత్రువు పరాజితునిక జేసినామనిరి. మనమిద్దరము కాశ్యేతుగ మరల కలుసుకొంటిమిరి. జార్జి సార్వభౌమునకుచూడ దీనినే దృఢపరిచెను. ఈ యుద్ధము వలన మన హృదయములన్నియు ఏకమైనవి. మన ఆశ్రయము రన్నియు ఒకటిగ నున్నవి. కాబట్టి మనమిద్దరము (పరామ బ్రిటుకు దేశములు) పరస్పరవిశ్వాసముతోడను అన్యోన్య మైత్రితోడను ప్రవర్తించవలయును. ఇట్లు జరిగినవో కాంతియు శాశ్వదయమున నాగరకమును కాశ్యేతుగ స్థాపింపబడగలవు అని వ్యక్తించిరి.

Towards Peace.

(Reuter's Agency)

France

The King in France. Enthusiastic Reception.

LONDON, November 27.
BOULOGNE.—The King, the Prince of Wales, and Prince Albert arrived here from London at midday, en route for Paris. They made the voyage on board the famous Destroyer "Brooke," which was escorted by six ships of a squadron of aeroplanes. The Royal party was enthusiastically received. After the usual ceremonials had been fulfilled the party motored to Montreuil.

LONDON, November 28.
The King, the Prince of Wales, and Prince Albert had a most enthusiastic reception in Paris this afternoon. Long before two o'clock, the time of His Majesty's arrival, huge crowds had gathered all along the Royal route, which was lined by steel helmets, police, and two thousand captured guns. The British and French flags were flying everywhere. The last sandbag protecting public monuments against air raids and bombardments was pulled down and the "Arc de Triomphe" regained its peace time elegance. When the King and Prince, accompanied by President Poincaré and the President of the Chamber and the Senate and all ministers who had greeted them on the arrival of the train appeared outside the beautifully decorated Bois de Boulogne Station, crowds raised a cheer, such as Paris had not heard for years. The French cries of "Vive l'Angleterre" and "Vive le Roi" were mingled with the "hurrahs" of many Britons and the "Rah rah" of American troops who had possession of all vantage points, such as the tops of guns and the highest branches of trees. The King had an ovation all the way to the Quai D'Orsay as he drove along in the carriage with President Poincaré. The Prince, who were in the second carriage, were also heartily welcomed, and M. Clemenceau was cheered to the echo. The day's programme includes a visit by the Prince to the Army and Navy Club, a reception by the President at the Elysée, and a banquet in the evening, at which the King and the President will exchange toasts.

French President's Reply. Eloquent Tribute to Britain.

LONDON, November 29.
PARIS.—President Poincaré replying to His Majesty the King's speech paid an eloquent tribute to the spirit determining Britain's entry into the war and referred in glowing terms to the response of the Dominions and Colonies to the Mother Country's appeal. Most Paris papers regard the speeches of the King and President Poincaré at the Elysée as foreshadowing a permanent Anglo-French alliance. The King this morning received at the British embassy a number of British soldiers on leave. The King had luncheon at the Foreign Ministry and the King and President Poincaré attended the reception in the Town Hall in the afternoon and the banquet held at the British embassy in the evening. After visiting the British troops the King and the Prince are going to Brussels to visit the King and Queen of the Belgians. The Belgian Parliament has gone to Brussels from Havre.

Stirring Reference to British Methods.

LONDON, November 29.
PARIS.—President Poincaré replying to His Majesty the King's speech after reviewing the fruitless Anglo-French effort to prevent the outbreak of war said:—It was then that to a history so rich in magnificent pages Great Britain added an incomparable chapter not only to naval and military glory but of moral strength and human greatness. She realised immediately that hostilities would be long and would demand of the British Empire the gradual formation of a powerful army and the creation of enormous quantities of material. The enormity of the task did not frighten her in the least. She called to the work of the war all her Dominions and Colonies and from one end of the world to the other the cry of love was the reply. He did not know a finer spectacle than that of peoples scattered over the face of the earth rising at the same moment with the same spirit to fly to the Mother Country's aid. What a noble recompense has the spirit of liberty which has always inspired the administration of the British Empire received in this universal fidelity. Enlarged by all these contingents the armies of Great Britain during the war gained in experience and improved their tactics of warfare and paved the way by more and more striking successes for that marvellous series of victories which compelled the enemy to solicit an armistice.

The State Banquet. Our Alliance with France.

LONDON, November 29.
PARIS.—The Havas Agency states:—The warm-heartedness of the French nation was amply evidenced by the greeting given to King George and his two soldier sons. The full significance of the visit is shown by the exchange of toasts between President Poincaré and King George at the State Banquet given in the latter's honour. The President, in an eloquent speech, declared that the alliance between France and Great Britain must continue for the sake of human progress. "Together," he said, "we have suffered, together we have fought, and together we have vanquished. We are for ever united." King George, in his reply, emphasised the same point. We had created a union of hearts, and an identity of interests between France and Great Britain, which must constantly grow closer, contributing to the consolidation of peace, progress, and civilisation.

The King in Paris Marshal Foch Honoured. Clemenceau and Foch Visiting London.

LONDON, November 30.
PARIS.—The Havas Agency states:—This morning King George left Paris to visit the armies and scenes of

recent victories. At dinner given last night at the British Embassy the King conferred on Marshal Foch the Order of Merit saying it was the highest honour it was in his power to confer on the great commander of the allied armies. M. Clemenceau and Marshal Foch will arrive in London to-morrow afternoon. They will be accompanied by Signor Orlando and Colonel House.

The King's Tribute to the Parisians.

LONDON, November 29.
PARIS.—Speaking at Luncheon in the Hotel Daville King George expressed his pleasure at revisiting Paris. He paid a tribute to the unshakable confidence of Parisians in critical and dangerous hours which with the intrepid courage of the glorious soldiers of France had powerfully contributed to the victory of the allies. His Majesty rejoiced to see how little Paris had suffered from its trials. The affectionate cordiality of welcome which Parisians had given him again assured him of the warm sentiments of the French Nation towards him and his people. The King concluded by expressing his most fervent wishes for the prosperity and happiness of Parisians who he was delighted to call his friends.

M. Clemenceau's Visit to London. To be Accompanied by Marshal Foch.

LONDON, November 29.
PARIS.—The Havas Agency states:—In compliance with the desire of the British Government, M. Clemenceau will be accompanied on his visit to London by Marshal Foch.

The British Advance. German Frontier on Whole Front Reached.

LONDON, November 29.
A British communiqué says:—Our advanced troops reached the German frontier on the whole front just northward of the Duchy of Luxemburg to the neighbourhood of Eupen.

The Scenes of German Atrocities.

LONDON, November 28.
The British armies are now advancing towards the Rhine over scenes where the fullest German atrocities were committed and their early victories won. But the present state of the roads and countryside, littered with indescribable varieties and quantities of munitions of war carelessly abandoned, is an eloquent tribute to the complete manner in which the fatal pendulum of war has swung back. In one instance, transportable electric stores worth £10,000 were left by the roadside, while guns abandoned already the exceed five thousand demanded in the armistice.

British War Prisoners.

Meanwhile, streaming back through the advancing armies is an unceasing and pitiful flow of thousands of British war prisoners laden down with packs stumbling over every stone and clad in odder garments. All are returning like wearied homing birds and all tell similar tales of hardships—starvation and overwork and beatings when they could work no longer. Accompanying the men are numbers of women, similarly bravely plodding homewards. They were deported from Lille, Douai, and other places for forced labour in the fields. Belgium is now clear of German troops and the French armies are over the German frontier. The country eastward of Mons is mostly undevastated. Between Mons and Charleroi mines and factories are working.

LONDON, November 30.
PARIS.—The Havas Agency states:—The French Ministry of Marine has decided to release all men in the Navy who are over 40 years of age or who have four children. This measure will render 7,000 men available for the mercantile marine.

Great Britain

India and the War.

Secretary of State's Tribute.

LONDON, November 28.
In the course of a speech at Cambridge, Mr. Montagu said that he had a few words to say upon a subject of interest and importance to himself, namely, the pledge given to the great Empire of India through him and repeated by the Premier and Mr. Bonar Law in the manifesto recently issued. (Cheers). During the war 1,161,789 Indians had been recruited and 1,215,338 men had been sent overseas from India; 101,459 of whom had become casualties. Nobody could say that India, owing to her sympathy with the Allies' cause and her belief in our ideals, did not, of her own full will, share our trouble and bear her part in our victory and show herself a partner in the British Empire as she must be treated in future. (Cheers). If he returned to Parliament, it would, he said, be his principal endeavour to continue the work he had begun to launch India securely along the path to self-government.

The Reforms Scheme.

The proposals in the Report had not met with universal approbation. After thanking those who had assisted in this all-important task by valuable constructive criticism, he said that his principal opponents belonged to two sets. Firstly, those who, like Mrs. Besant and her friends of the Indian National Congress, thought he had not gone far enough, and secondly, those who, like Lord Sydenham and the Indo-British Association, thought he had gone much too far. He had been greatly surprised to find the two sets agreed on one point, namely, that the proposals did not conform with the principles of the announcement on August 20th, 1917. When belocked at the proposals which in some respects went further along the lines of real democracy and liberalism, he was amazed when he read the speeches in which the Reforms were described as not only inadequate, but reactionary. No good could be done by saying such things which were absolutely untrue. Fierce critics in India failed to realise that there was not in any suggestion any suspicion of mistrust

of the Indian people, but a recognition of the facts of the case. Nobody would be gladder if he could feel that India to-day was ready for Home Rule, but nobody, not even extreme partisans, could say that India was ready for Home Rule to-day. He would not be concerned with the Government of India if he did not believe that when Indians were given an opportunity of serving their country and working together, a growing sense of nationalism would come. If he did not believe them, there would be no promise in these reforms. All that could now be said was that there was a minority looking forward to-day when they could achieve what they, like himself, desired. He wanted Self-Government for India to be a success, and, in order that it might be a success, he looked forward to giving increased opportunities. Safeguards did not mean mistrust. Contingencies must be provided for.

Referring to Lord Sydenham's scheme Mr. Montagu said that Lord Sydenham had made seven recommendations, the first six of which were taken from the Report. Lord Sydenham wanted a large increase in decentralisation. He wanted direct representation, so did the Report. He wanted greater liberty for Provincial Governments from the Central Government, but he could not give any power over Provincial Governments. The Report would, Lord Sydenham wanted to give complete responsibility in local provincial affairs. So did the Report. So did Lord Ripon in 1885. Lord Sydenham would be satisfied with giving what ought to have been given thirty years ago. For the rest he would take one or two districts in every province. Remove the British Civil Service and put in Indian Civil Servants, and thereby he thought he would satisfy the pronouncement of August 20th. If such proposals were carried, India would have every right to say that we had broken our pledges. If they must have a controversy on reforms, he begged Lord Sydenham and his friends to conduct it in the interests of India and to recognise that everything else was a secondary consideration. He had just been handed a circular from Lord Sydenham, asking for subscriptions to the Indo-British Association as insurance premium for British interests in India. That was not the way to build up an Empire. That was not a principal to be tolerated in consideration of this great Imperial question. (Hear, hear).

The British Trade had done marvels for India, but he rested his case on the welfare of the Indian people. The interest of a constitution could not be bartered for the interest of any trade. (Hear, hear). On this great question they must decide between the spirit of to-day and the spirit of 317 years ago. Lord Lansdowne in the House of Lords recently regretted his promise of responsible Government for India. It is even said that Indian soldiers opposed this. Mr. Montagu in this connection quoted a letter he had received from an Indian officer in Palestine. The officer declared that all sensible Mohammedans favoured the Montagu-Chelmsford report and proceeded:—"Things in India have changed very much and are rapidly changing. What I see in the Indian Army to-day would scarcely be believed. Would you believe that Brahmans, Rajputs, Sikhs, and Mohammedans will dine at the same table without even a shade of caste prejudice? In the regiments which have been serving in France all Indian officers on many occasions mess together. Also, there is a wonderful change in their aspirations and views."

This letter, answered Lord Lansdowne, his great predecessor, Lord Morley, remarked that it was not easy for a man to apply to a new time experience gained in a generation of honest labour in an olden time. The choice must now be made between the epoch of Lord Lansdowne and the epoch of Lord Chelmsford. Mr. Montagu concluded:—"If you could see the India Britain has done so much to build up, the quickening effect of education we have introduced, which India so eagerly desires to extend, if you could realise the potential wealth that awaits the investment of the British capital for the benefit of India, if you acknowledge the marvellous response to our demand which our cause has aroused in India, if you realised how the supply of men was only limited by the lack of training and habit, how the supply of material was only limited by undeveloped manufacturing capacity, how supplies generally were only limited by poverty caused by undeveloped resources, if you knew the eager welcome given to the principle of partnership in the Empire, then I am sure you would sympathise with my determination, despite the frenzied complaints of those who would risk all in their hurry and bitter wailing, those who would treat India as a sort of crystallised fruit, to do my share in finishing the work begun and to see Britain and India indissolubly united in the ideal of freedom." This was the work he had accepted and which it was his high office to achieve. The proposed reforms were directed to this object. He was convinced that it could be done successfully and peaceably, and if it was not done we should not fulfil our destiny in India. (Cheers.)

A Circular Letter of the British Committee of the Congress.

To Parliamentary Candidates to Support Mr. Montagu's Reforms Bill.

LONDON, November 25.
The British Committee of the Indian National Congress has sent a letter to candidates in the General Election asking them whether in the event of their being returned they will support the bill, which it is anticipated will be presented to Parliament within the next few months, on the basis of the Montagu-Chelmsford report and the reports of the Committees now sitting in England and India with such amendments as may be necessary in the light of representative Indian opinion. The letter states that in view of India's willing and loyal war contributions and rapid political developments in India, which are largely stimulated by the new spirit of the times, and the principles of liberty and political self-expression for which India has fought side by side with other parts of the Empire and with the Allies the greatest degree of self-Government within the Empire should be conferred on India at an early date in order that she may achieve as soon as possible the status to which she aspires and to which she is entitled in the Councils of the Empire, and thus give added strength and stability to these councils.

Mr. Lloyd George on the War Path. Germany must pay Indemnities. Men Responsible for war must be Punished.

LONDON, November 29.
Mr. Lloyd George speaking at Newcastle on the occasion of the confirmation of the Freedom of the City said: "Peace must be a sternly just peace. Germans domiciled in the United Kingdom would never again be allowed to betray this country. We should proceed upon the old principle regarding indemnities that the loser pays. Germany must pay the cost of war to the limit of her capacity and this would not be permitted by letting Germany dump cheap goods in the United Kingdom. The Premier asked if nobody was going to be punished for the crimes of war he meant to see that men who had treated our prisoners inhumanly should be made responsible. This country would go to the court with a clean conscience. There was no stain on her records. He did not wish to pursue any policy of vengeance when war was over but he must so act now that men who in future might feel tempted to follow the example of rulers who had plunged the world into war would know what was awaiting them at the end of it. Whoever devastated another's land ought to be responsible for it and should be punished for the damage inflicted. If no one was going to be made responsible for war all he could say was that there was one justice for the poor wretched criminal and another for Kings and Emperors. (Renewed Cheers.) Submarine pirates must be punished. Investigation of all these crimes should be a perfectly fair but a stern one and it would have to go to its final reckoning. We would have to see to it that action was taken now about to take was just, fearless and relentless and show that such a criminal war should never be repeated in the world's history."

The War Damage. What Germany Must Pay.

LONDON, November 29.
Mr. Churchill, speaking at Dundee, said: "Germany would be compelled to pay to the utmost limit of her capacity for the war damage which would certainly not be less than two thousand millions sterling. However, if Germany collapsed into Bolshevism, nothing would be got out of her."

Dover Barrage. Contradiction by the Admiralty.

LONDON, November 28.
The Admiralty contradicts the widely published statement that Dover Barrage has been removed.

The Torpedoing of Hospital Ships.

LONDON, November 29.
A White paper discloses that the Foreign Office on November 11th forwarded to the British representatives in Allied and neutral countries affidavits proving that the Hospital ships "Rosa, Glenart Castle," "Guildford Castle" and "Landover Castle" had been torpedoed without warning. Mr. Balfour recalls the protest made through Spain and Holland against these inhuman, illegal, faithless deeds and requests the British representatives to draw the earnest attention of the various Governments to which they are accredited, pointing out that the German Government has not made any rejoinder nor ventured openly to repeat the false accusations regarding Britain's misuse of hospital ships.

The General Election. Labour Party's Programme.

LONDON, November 28.
The Labour Party election manifesto condemns any form of economic war and demands immediate withdrawal of the Allied forces from Russia, the complete abolition of conscription and the release of all political prisoners. The Manifesto supports free trade and a special tax on capital.

The Coalition Government.

LONDON, November 29.
The Rt. Hon. John Hodge, Minister of Labour, will not join the new Coalition Government in accordance with the decision of his Union yesterday.

Air force Casualties. Total for Nine Months.

LONDON, November 29.
The air force casualties since April 1st, 1918, are killed 1,551 officers, 1,129 men; wounded, 2,357 officers and 631 men; prisoners and missing, 1,612 officers and 225 men; interned, 45 officers and 39 men.

Germany

Commission to Investigate.

LONDON, November 29.
The Berlin Council of People's Commissaries has appointed a commission to investigate charges of ill-treatment of war prisoners in Germany.

Soldiers' Councils. A General Meeting.

LONDON, November 28.
The "Times" learns from The Hague that a general meeting of Soldiers' Councils in Germany, in which every division will be represented, has been summoned for December 1st. There is confirmatory evidence from Berlin that the Army will support all Government measures to suppress Bolshevism.

Bavaria and Germany. Relations Broken Off.

LONDON, November 29.
AMSTERDAM:—A message from Munich states that the Bavarian Foreign Office has broken off its relations with the Berlin Foreign Office on the ground that the latter is continuing the old methods, with the object of again deceiving German people by withholding the truth.

Baden and Germany. Baden's Anti-Berlin Attitude.

LONDON, November 29.
COPENHAGEN.—A telegram from Karlsruhe says:—The Baden progressive party has appealed to the population of Baden to free themselves from what they describe as a Bolshevik Berlin's dictatorship. The appeal greets Wuertembergers, Austrians and Hessians as brothers and joint enemies of Prussian militarism and Berlin anarchy.

German Courier Arrested.

LONDON, November 28.
COPENHAGEN:—The Bavarian authorities have arrested a German courier "en route" to Berlin from Austria and seized his documents. The incident has accentuated the conflict between North Germany and South Germany.

America

A Great Shipping Deal.

LONDON, November 28.
NEW YORK.—It is reported that the International Mercantile Marine has accepted the American Government's offer to take over British vessels owned by the Mercantile Marine Company on the same terms as the British offer.

Holland

British Mine-Sweepers. Arrival at Copenhagen.

LONDON, November 29.
COPENHAGEN.—A British squadron of six cruisers and twenty destroyers and minesweepers has arrived.

The Ex-Kaiserin.

En Route to Join the Ex-Kaiser.

LONDON, November 29.
AMSTERDAM:—The Ex-Kaiserin has arrived at Maarsbergen near Utrecht on her way to join the Ex-Kaiser.

Kaiser and Crown Prince.

French Papers Demanding their custody.

LONDON, November 30.
The Havas Agency states:—The French papers continue to emphasise for immediate action regarding the Kaiser urging that Holland should be forced to hand him over. It is rumoured that the Kaiser is contemplating an early return to Germany. Papers suggest that as a temporary measure the Kaiser and Crown Prince should be sent into allied territory pending a final decision as to their fate.

General

The Influenza.

Mortality in South Africa.

LONDON, November 29.
CAPE TOWN.—It is authoritatively estimated that there were fifty thousands deaths from Influenza among Europeans and the coloured population in South Africa during the recent epidemic.

Repatriation of Germans.

Feeling in South Africa.

LONDON, November 29.
A telegram from Johannesburg delayed in transmission says:—Viscount Cave's statement in the House of Lords on November 20th, regarding the repatriation of Germans has evoked keen interest. It is strongly felt that the Germans interned in South Africa numbering several thousands should be repatriated. If Australia and Canada eject the Germans there, it is felt that South Africa must follow suit.

The British in Iraq.

Arabs Desire Protectorate.

Results of Three Years Activities.

LONDON, November 26.
BAGHDAD.—We are a wonderful people. One marvels at the work done in this "Sideshow Land." The Basra of three years ago is now a gigantic port. There are miles of wharves on a land that was swamp. Tramways run about the town and to the various camps and electric lamps light up the streets. The telephone system is larger than in Bombay. There are ice-making plants, soda-water factories, and the latest motor fire-engines. Sanitation is as perfect as can be where there are no drains. On the river there are ships from many lands. Tugs, barges, motor boats and paddle steamers from the Thames, shades of the L. C. C., and from the nearer Ganges. The Kut of last year is now a railway town with electric lights. There are telegraphs and telephones, but jackals still prowled round at night.

And now for Baghdad. In the crowded street one sees the welding of East and west. Motor-cars and laden donkeys, electric lights, veiled women, Arab traders, staff colonels, dazzling mosques, British billets, the native bazaar and Lipton's, enamelled signs. Prosperity abounds and people are settling down to a life of security and peace. But some anxiety exists as to the future Iraq State. Arab opinion is all for a British Protectorate. We owe it to the world at large as well as to the inhabitants of a country to establish this and back it up with an armed force. The country being situated as it is, it is our high privilege and duty to Europe and America to prevent misrule and chaos. Hence the ultimate effective control must be British, and the British Government should control all relations, diplomatic, foreign, etc., of the Iraq State with the outer world. Thus only can the inhabitants of the country be given the desired degree of liberty to administer themselves under British advice by

means of representative institutions suited to the country and chosen by the people themselves. The most enlightened Arabs in the country recognise and have said that they recognise the necessity for a British Protectorate and the necessity of having a British Adviser attached to every responsible Arab official to advise them on the conduct of the normal work of administration and the sitting on their Councils. On the above conditions the inhabitants of the country, who are already grateful to us for liberating their country from disorder and corrupt rule, will be absolutely content with our Protectorate. They do not expect or desire that we will leave the country entirely to themselves because they know its control is a task beyond their power, because the tribes are semi-civilised, turbulent, avaricious, and well-armed. British control and the British army are essential to save the country from disorder. In Turkish times there was no security of life or of property because the Turks were not strong enough to repress the tribes. We are wise enough to rule without a show of force. The inhabitants of the towns are essentially traders like their prototype "Sinbad the Sailor," and they welcome us as a commercial race powerful enough to secure order for the interests of trade and able to open up for the Arabs new vistas of commercial expansion. The Shaikh likes us because we have backed up his authority over his tribe, and the fellah or tribesman likes us because we protect him against the Shaikh. The tribes pay revenue regularly, because we do not demand in excess or overtax and have done away with many unjust impositions. He realises that he pays us revenue more regularly than "to the Turks." But in return he gets advice and assistance in irrigation and agricultural work which greatly increase the prosperity of the country. The whole country looks to us to help in extending cultivation and believes Iraq capable of becoming a very high country.

A Remarkable Demonstration.

The declaration of the armistice with Turkey was the occasion of a remarkable demonstration, and congratulations were extended to the British in defeating Turkey so utterly. Seventy Sayids, 170 Shaikhs with 200 mounted and 500 unmounted followers, assembled for this purpose. Spiritual leaders also attended. This demonstration constitutes a remarkable tribute to our administration and to their feeling that a new era has dawned and was a genuine and spontaneous outburst of feeling. All are agreed that Mosul and the surroundings have a racial, political, commercial and geographical connection with Baghdad and should be included with it under one central administration. Prominent notables at Baghdad and Mosul who have talked on this matter press this point. As regards the form of administration, it would be advisable to set up, the people should be given an opportunity of serving whom they would like. We need not fear the result. The Kurds in Southern Kurdistan have ejected all Turkish officials and clamour for a British Protectorate. For the sake of the country, but also and especially for the sake of the world which will protect all interests, this is indicated as a solution to the Mesopotamia problem. Thus alone can the Arabs, Kurds, Christians and Jews attain freedom, liberty, and self-rule without the certainty of chaos.

Situation In Syria.

Relic of Turkish Misrule.

Universal Distress of Population.

ALLAHABAD, December 1.
The "Pioneer's" Cairo correspondent writes:—From all accounts that have reached here the state of affairs in the occupied portion of Syria is very bad. In Beirut and Bleynoon distress is universal. The port has lost about 25 per cent and the Mount quite 50 per cent of its inhabitants from famine and disease and the accounts of the privations and sufferings which have been current here of late give but a bare idea of all which the local population has had to put up with at the hands of the Turks and their cruel masters Germans. Many well-known families no longer exist their members having either died from privation or been executed by Djamel Pasha while others who in many cases were in very easy circumstances before the war are now forced to beg for charity. Energetic efforts have been made by the Allies since their entry into Syria to alleviate the distress and Syrian committees which have been opened from Cairo for some time past have sent large quantities of supplies. But much more is required before it will be possible to put an end to the present unfortunate state of affairs which has in many instances been deliberately brought about by the Turks. Whilst Beirut and Lebanon were deprived by Djamel of all supplies from outside, Damascus was the centre of plenty and could easily have come to the succour of these two districts and funds are being urgently appealed for by committees. Of course the great obstacle to any extended relief work is the shortage of supplies but it is understood that the Allies have agreed to send some shiploads to help and eke out what can be spared from Egypt and Palestine itself. One or two shiploads have already been sent to Beirut and have contributed some relief but of course they constitute but a drop in the ocean compared with what is really required.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

Delhi

Air Flight Between England & India. Airmen Likely to Arrive in December.

ALLAHABAD, November 30.
The "Pioneer" says:—In connection with the experimental aeroplane flight from England to India definite information as to the probable date of arrival is not yet forthcoming, but facilities for landing and accommodation of aeroplanes are being prepared at Delhi and it seems likely that airmen may arrive there about the middle of December.

The question of the appointment of a successor to the late Mr. H. F. W. Gillman on the Reforms Committee is still under the consideration of the Government of India.

Calcutta

Bengal Provincial Congress Committee. Members to All-India Congress Committee Elected.

CALCUTTA, December 1.
At a meeting of the Bengal Provincial Congress Committee held yesterday the following gentlemen have been elected members of the All-India Congress Committee for the ensuing year: Messrs. B. Chakrabarty, C. R. Das, Akil Chandra Dutt, Fazlul Huq, Abdul Kader, B. K. Lahiri, I. B. Sen, J. L. Bannerjee, Majubir Rahaman, the Hon'ble K. K. Chaudhary, H. N. Datta, B. K. Bose, Sirish Chandra Chatterjee, Bijoy Kristo Bose, Motilal Ghosh, Bipin Chandra Pal, Rai Jadunath Mukundar, Rai Jotindra Nath Chaudhury, Dr. D. P. Kaitan, B. N. Sasmal, Lalit Mohan Das, Dr. Pramathanath Banerjee, Surya Kumar Home, Lalit Chandra Sen and Gunada Charan Sen.

Bombay

A Round of Entertainments to Lord Willingdon.

BOMBAY, December 1.
Bombay is in the midst of a round of entertainments in honour of H. E. the Governor and Lady Willingdon. Sir Ibrahim Rahimtullah gave a big dinner in their honour at Willingdon Sports Club on Friday evening. The Byoula Club entertained them last night. The Princess Victoria Mary Gymkhana, a club to which ladies of all communities belong, have a farewell entertainment for Lady Willingdon tomorrow. Mr. Rahimtullah Currimbhoy as president of the Municipal Corporation gives a farewell garden party on Tuesday. The women of the Bombay Presidency present a farewell address and gift to Lady Willingdon on Thursday. Their Excellencies give a farewell reception at Government House on Saturday. The Legislative Council meets here on Monday (9th) and a feature of its proceedings will be a motion by the Hon'ble Mr. G. K. Parekh, warmly appreciating the Governor's and Lady Willingdon's great services to the presidency. A farewell official dinner will be given at Government House on Tuesday (10th) and a public meeting of Bombay citizens to show appreciation of their Excellencies and to initiate a memorial to their splendid services is down for Wednesday (11th). Their Excellencies leave on Saturday the 14th when the new Governor is due and the Corporation will present addresses to both the departing and arriving heads of the province.

BOMBAY, November 30.

The incoming mail steamer from England was signalled at 4.15 P. m. to-day.

Protest Against Excess Profits.

BOMBAY, December 1.
Copy of the telegram sent to Private Secretary to His Excellency the Viceroy:—

For favour of submission to His Excellency the Viceroy:—The Ahmedabad Millowners' Association while fully in agreement with the motive underlying the proposed further contribution of forty five million pounds towards war expenditure from Indian revenue is of opinion that considering the infancy of the textile industry and keen foreign competition which is inevitable after and prevailing critical period through which the trade and industry of the country are passing, also in view of existing famine conditions which threaten to grow more acute, the proposed contribution and the consequent excess profits tax will cripple the textile industry and respectfully urges its abandonment especially in view of the victory of the Allies. The Association requests the cabling of this wire to the Secretary of State for India and the Prime Minister at the expense of the Association.

19-11-1918.

President.

Burma

RANGOON, November 30.
Six more Burmans have been added to the Burma University Committee which is considering the course of study in response to urgent requests by various Burmese organisers.

An Arya Missionary is following on the heels of Sacha Sunder Singh who is now touring Burma.

United Provinces

BENARES, November 30.
Raj Gyanendranath Chakravarti Bahadur I. S. O., M. A. L. L. B. was unanimously elected at to-day's annual meeting of the Benares Hindu University Court as Pro-Vice Chancellor.

Sir Harcourt Butler will pay a visit to Allahabad from the 5th to 12th December.

South India

The Problem of Untouchables. Mr. Shinde's Speech at Bangalore.

BANGALORE, November 30.
Mr. V. R. Shinde, General Secretary of the Depressed Classes Mission in India, in the course of a public address on the urgency of the problem of untouchables referred to the political aspect of the question and said that, speaking for himself, he had nothing to do with the question of communal representation, but he urged it in the case of the depressed classes. He said:—They want communal representation, a whole hogger of it, they want separate electorates and separate representation on legislative and local bodies. He was first an Indian and then a depressed class worker and he would not advocate anything against national interests, but, if the

higher classes did not abolish untouchability immediately, there was only the second best alternative in the case of depressed classes. It was to grant them communal representation. He demanded it on the score of disabilities of the community and not on selfish interests for which other communities claimed it, and he even claimed it in priority to Sikhs and Mahomedans who did not suffer from the disabilities of the depressed classes.

Mr. A. R. Bannerjee, I.C.S., who presided, spoke in eulogistic terms of the work of the Depressed Classes Mission, and alluded to the practical work done by his father Mr. Sasipada Bannerjee. An appeal for Rs. 5,000 for a branch of the Mission in Bangalore was made.

TRIVANDRUM, November 30.

Dewan Bahadur S. Padmanabhaiah, M. A. retired Dewan Peahkar who was acting as Dewan of Travancore passed away last night at his residence at Nagercoil at the age of 64.

Latest Telegrams.

Sir J. C. Bose's Lecture.

The Control of Nervous Impulse and Sensation.

CALCUTTA, December 1.
At the first anniversary meeting of the Bose Institute Sir J. C. Bose gave the following discourse on his recent discoveries relating to the question of control of nervous impulse. The lecture was illustrated by very striking experiments:—

It is one of the greatest of all mysteries how we are put in connection with the external world: how blows from without are felt within. Our organs of sensation are like so many antennae radiating in various directions and picking up messages of many kinds. All of these, when analysed to their utmost, consist of shock-effects on different chords. An extremely feeble stimulus is below the limit of perception, a moderate stimulus transmits excitation, which is perceived as sensation of not an unpleasant character; but the tone of sensation becomes painful when the excitation is very intense. Our sensation is thus coloured by the intensity of the nervous excitation that reaches the central organ. We are subject to human limitations, through the imperfection of our senses on the one hand, and ever-sensibility on the other. There are happenings which elude us because the impinging stimulus is too feeble to waken our senses; the external shock on the other hand, may be so intense as to fill our life with pain.

Since we have no direct power over the shocks which come to us from the outside world, is it possible to control the nervous impulse so that it should be exalted in one case, inhibited or obliterated in the other? Does advance of science hold any such possibility? This question is plainly fraught with high significance.

Problem of Control of Nervous Impulse.

Before proceeding further it will be necessary first to obtain a clear idea of the function of a nervous tissue and its characteristics; secondly the manner in which the nervous impulse is propagated, and lastly we have to discover some compulsive force by which the impulse may be intensified or inhibited during transit. The nerve circuit may be likened to an electric circuit, an invisible impulse bringing about response in the indicator, be it the brain, or the galvanometer. In the electric circuit the conducting power of the metallic wire is constant, and the intensity of the electric force applied. If the conducting power of the nerve were constant then the intensity of the nervous impulse and its resulting sensation would depend inevitably on the intensity of the shock from outside which starts the impulse. In that case the possibility of the modification of our sensation would be an impossibility. But there may be a likelihood that the power of conduction possessed by a nerve is not constant but capable of change. Should this surmise prove to be correct then we arrive at the momentous conclusion that sensation itself is modifiable, whatever the external stimulus. For the modification of nervous impulse there remains only one alternative, namely some power to render the vehicle a very much better conductor or a non-conductor according to particular requirements. We require the nervous path to be supra-conducting to have the impulse due to feeble stimulus brought to sensory prominence. When the external blow is too violent we would block the painful impulse by rendering the nerve a non-conductor. Under narcotic the nerve becomes paralysed, and we can by its use save ourselves from pain. But such heroic measures are to be resorted to in extreme cases, as when we are under the surgeon's knife. In actual life we are confronted with unpleasantness without notice. A telephone subscriber has an evident advantage, for he can switch off the connection when the message begins to be unpleasant. Statesmen and politicians have been known to cultivate convenient deafness; but that is a mere pretence. The unpleasant things heard, would still continue to rankle. It is not every one that has the courage of Mr. Herbert Spencer who openly resorted to his ear plugs whenever his visitor became tedious.

The lecturer then explained that the propagation of nervous impulse is a phenomenon of transmission of molecular disturbance. It occurred to him that the transmission could be controlled if he succeeded in discovering a compulsive force which would confer on the conducting particles two opposite molecular dispositions, one of which would exalt and the other resist the impulse. His experiments were first conducted with the private type of nerve which he had previously discovered in plants. In full confirmation of his theory he succeeded in conferring on the nervous tissue two opposite dispositions. Under favourable disposition the nerve is rendered supra-conducting; subliminal stimulus now becomes fully perceived. Under the opposite molecular disposition the violent impulse due to an excessive stimulus becomes weakened or arrested during transit and the plant remains quite unaffected by the external shock.

The lecturer has in his previous works demonstrated the unity of life-reactions in the plant and animal. A climax is now reached when by the application of identical treatment he is able to confer alternately on the same animal nerve, supra-conducting or non-conducting property at will. Under a particular molecular disposition the experimental frog perceived and responded to stimulus which had hitherto been below its threshold of perception. Under the opposite disposition violent tetanic spasm caused by the irritant salt applied to the

nerve became at once quelled. The normal property of the nerve was at once resorted on the withdrawal of the predisposing force.

Mau Victorious Over Circumstance.

Thus by the control of molecular disposition of the conducting nerve, the nervous impulse, and the resulting sensation may become profoundly modified. The external is not so overwhelmingly dominant, and man is not to be merely passive in the hands of destiny. There is a latent power which would raise him above the terrors of his inimical surroundings. It remains with him that the channels through which the outside world would reach him should, at his command be widened or become closed. It may thus be possible for him to catch those indistinct messages that had hitherto eluded him; or he may withdraw within himself, so that in his inner realm, the jarring notes and the din of the world should no longer affect him.

వైద్యశాల నౌకలను ముంచుట.

లండను, నవంబరు 29:— రివా, నైట్సు కాసిబి, గిల్బర్ట్ ఫర్మ కాసిబి, లాండోవరీ కాసిబి, వైద్యశాల నౌకలను ముంచుట రింపకుండ వానివైని లార్డువోలను వదలి రిని ప్రువకుములు లభించెనని నవంబరు 11 వ తేదీని విశేష కార్యాలయమువారు మిశ్రమందలి తటస్థదేశములలోని ప్రతినిధులకు తెలిపిరి. స్పెయిను హోండు దేశములవారు ద్వారా (వాసి నబాలులకు జర్మనులు ప్రత్యుత్తరములు పంప నేరేను. బ్రిటిషువారు వైద్యశాల నౌకలకు దుర్వినియోగము చేయుచున్నారని బహిరంగముగా వారు నమనకాలకపోయినని బొల్కున గార వివరించిరి.

శనియోజనము.

లండను, నవంబరు 28:— అర్థిక స్ఫూర్తి ఏమియు నుండ నూడకు. కమ్యూనిస్టు మిశ్రమందలి నేతలు వెతుకు వరల్పు వలెను నిర్బంధ పై నైక కావమును తొలగింపకలెను. రాజకీయ బండిలందరిని వదలకలెను. అర్బంధ వ్యాపార ముండ వలెను. ధనికులకు ప్రత్యేకపు పన్ను విధింప బడవలెనని కార్మికులు నూచించిరి.

మిశ్రమ ప్రభుత్వము.

లండను, నవంబరు 29:— నిన్నును కార్మికు సంఘమువారు చేసిన తీర్మానము ననుసరించి కార్మికమంత్రి గౌ. బానుహాడ్జిగారు నూతన మిశ్రమ మంత్రివర్గమున ప్రవేశింపరు.

దక్షిణాఫ్రికాలో విచారము:— ఇటీవల విచారమున దక్షిణాఫ్రికాలో తెల్లవారు నల్లవారు మొత్తము 50 వేలమంది చనిపోయినని అధికారులు ప్రకటించినది కేపుటవుననుండి 29 వ తేదీని వచ్చిన తంతివలన తెలియుచున్నది.

పివాదయలో నిండ్లు తగులబడుట:— బుధవారమునాడు మధ్యాహ్నము మొకపేటలో మంటలు లేచి త్వరలో పేటకం తగుల వ్యాపించినది. యంత్రములు నశించినవి. వైసికులు సిద్ధముగా నుండిరి. అల్లరులేమియును జరుగలేదు. మధ్యాహ్నము ప్రారంభమైనందున గోధూళివేళ్లకు మిక్కుటమైనది. చాలమంది విజయోత్సవమునకు చేరుబడిన భోగిగుంటయని తలచిరి. కొందరికపాయము కలిగియుండును. అచట నిండ్లు గోడలు కర్రలపలకలతో నమర్చబడినవి గాన త్వరగా తగులబడెను. గాలిలేకుండుటవలన కొంత అరుదులు కలిగినది.

విల్లింగ్డను ప్రభువుగారి కాలిధ్వజములు:— శుక్రవారమునాడు సాయంకాలము విల్లింగ్డను స్నేహితులబ్బులో సర్ ఇబ్రహీం హిందూలూగారు గొప్ప విందుచేసిరి. 80-వ తేదీ రాత్రి బ్రెట్లూక్లువారు విందుచేసిరి. స్త్రీలసభయగు పిగ్నెను నిర్వోదియా మేరీ క్లబువారు 2-వ తేదీని ప్రభ్యుగారికి విందుచేసెదరు. మున్సిసిపలు కార్పొరేషను అధ్యక్షుడుగ రహింతుల్లా కరీంఖాయిగారు మంగళవారమునాడు తోటవిందుచేసెదరు. శనివారమునాడు గర్వ మెంటు మందిరమున ప్రభువుగారు విందుచేసెదరు. 9-వ తేదీని కాసనసభ జరుగును. సి. కే. వారఖుగారు ప్రభుదంపతుల సభిసించుచు తీర్మానము నుపాదించెదరు. 10-వ తేదీని ప్రభుగారు విందు సెదరు. 11-వ తేదీని పురమందిరమున ప్రజలసభ జరుగును. 14-వ తేదీని కొత్తవర్నరుగారి రాకయు ప్రాగ్వివర్నరుగారి ప్రయాణమును జరుగును. కార్పొరేషనువారి దిగ్ధ గర్వరులకును సన్మానపత్రముల నొసగెదరు.

మోహినీతైలము:— స్త్రీలపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. మెదడుకు చలువజేయును. కెల్లడుకలు రాలకుండును. కెండుకలు నునుపుజేరును. నువాసనగలిగి యుండును. 0-12-0 అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి అండ్ మద్రాసు

(2-వ పేజీ తరువాయి)

మధుర కల్లోలము.

ఇటీవల మధురలోను, కంటేపరమునందును దోపిడీల సందర్భమున జరిగిన పోలీసువారికుపాఖ్యాన పేట్టుటనుగూర్చిన లవరమునుగూర్చి విచారించుటకై చెన్నపురి ప్రభుత్వమువారు వెంటనే అధికారప్రజాసాయకసభ్యులతో నొకకమిటీ నేర్పరచవలయు నని ప్రభుత్వమువారిని యీసభవారు గోరుచున్నారను తీర్మానమును ముబ్రహ్మణ్య నయనారు గారు పహించించిరి.

ఎ. శ్రీరాములు నాయుడుగారు ద్రవిడభావలో బలపరచిన తరువాత సర్వజనాంగీకృత మయ్యెను.

పిమ్మట సభవారు పలసరములకు లేచిరి. సభ ఆంత్యమొందు సరికి పెత్తనమంది కూలివాండ్రు సభకు విచ్చేయుట వలన భవంతులయి వారితో నిండిపోయెను.

1-12-1918

నేటిదినముదయము 9 గంటలకు ఆనరలియ బి వేంకట పతిరాజుగారి యధ్యక్షతక్రింద తిరిగి సభ సమావేశమయినది. నేటిదినము సభకు తచ్చిన కూలివాండ్రసంఖ్య నిన్నటిదినము కంటె పెచ్చినది. నుమారు 1000 మంది కూలివాండ్రు సభకు విచ్చేసిరి. నేటిదినము సభ కధికముగ గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారును, రావులపాదరు ఎన్. కె. గాజగోపాలాచారియారుగారును, ఎన్. సత్యమూర్తిగారును హాడ విచ్చేసిరి. సభాకార్యక్రమమునకు పూర్వము మడికొన్ని తంత్రివార్లు నడుచి బడినవి.

బకింగుహాము కిల్లాటక యంత్రాగారములు

బకింగుహాము కల్లాటక యంత్రాగారాధికారులు కూలి వాండ్ర విషయములలో గావించిన కృత్యములన్నియు అన్యాయములనియు శోచనీయమనియు ఈ సభవార శ్రీప్రాయపడుచున్నారు. కాన తద్విషయములో వెంటనే ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కలుగజేసికొని ఉద్యోగమునుండి తొలగింపబడిన పెత్తనవేలమంది కూలివాండ్రును దుష్టిని బాపుటకు ఏర్పాట్లను గావించవలయు ననియు ఈసభవారు కోరుచున్నారు. అను తీర్మానమును దివానుబహదరు పి. కేశవపిళ్లగారు పహించించుచు ద్రవిడభావలో నుపసగించిరి.

మక్కన్నాచారియరుగారు తీర్మానమును ద్రవిడభావలో ఉపసగించుచు బలపరచిరి.

సల్లా గురుస్వామిశ్రేష్ఠిగారుహాడ ద్రవిడభావలో బలపరచుచు మహాత్మ్య గాంధీగారికి తంతివార్త పంపబడిన వనియు దానికింకను ప్రస్తుతము రాలేదనియు నుడిచిరి. ఒకవేళ ఆమహాత్మ్యుడు వచ్చినను రావచ్చును. ఆతడు మీతో మీరు సర్వమును శాంతితో సహించి యూరకుండవలయును. కన్యవడవలయును. తినుటకు తిండిలేకపోయినను ఆకలితో బాధపడుటకు నిశ్చితమాననలై యుండవలయును. ఎట్టియిక్కట్టు సంభవించినను తెలువకూడదు" అని చెప్పెను. అతని మతముటుంటిదిగాని మీరు దానిసంతన ఓర్పుతో సహించుటకు సిద్ధపడియుండవలయును.

తీర్మానము సర్వజనాంగీకృతము.

సహాయనిధి.

ఉద్యోగమునుండి తొలగింపబడిన కూలివాండ్ర దుష్టిని బాపుటకై ఒకనిధి ఏర్పరచి సామ్యము వనూజాచేయవలయునని చెన్న నగరవాసులను ఈసభవారు కోరుచున్నారను తీర్మానము కేశవపిళ్లగారిచే ప్రతిపాదించబడి సర్వజనాంగీకృతమయెను.

రాజకీయ సంస్కరణములు.

బొంబాయి నగరమునందు కూడిన అవసరజేతయ మహా జనసభవారితో నామోదించబడిన రాజకీయ సంస్కరణములకు ఈ సభవారు తమ సంపూర్ణాంగీకారమును తెలుపుచున్నారను తీర్మానమును టి. వి. గోపాలస్వామి మొదలియారు గారు ప్రతిపాదించుచు "జప్తిను" పార్టీవారు హాడ తమతో కలసి తమ సహజస్వత్వములనుడిగినచో జేకాభ్యుదయమునకు శ్రేయోదాయకముగ నుండునని నుడిచిరి. ఈ తరుణమునందు ప్రజలు తమతమ విభేదములను మరచిపోయి కలసిమెలసి ఐక్యకంఠముతో తమ స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుకొనవలయును.

ఎన్. వెంకటాచలం పిళ్లగారు బలపరచిరి. తీర్మానము సర్వజనాంగీకృతము.

మలేలుగారి వివాహశాసనము.

పలేలుగారి ఆంతర్జాతీయ వివాహశాసనమునకు ఈ సభవారు తమ సంపూర్ణామోదమును తెలుపుచున్నారు. అను

తీర్మానము కేశవపిళ్లగారు ప్రతిపాదించిరి; కల్యాణసుందర మొదలియారు గారు త్యతిరేకముగ మాట్లాడిరి.

గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు తీర్మానమును బలపరచిరి. టి. వి. గోపాలస్వామి మొదలియారుగారు హాడ బలపరచిరి.

దండపాటి పిళ్లగారు ప్రతిపాదముగ మాట్లాడిరి. స్వామివహానందగారు అనుకూలముగ మాట్లాడుచు తీర్మానమును బలపరచిరి.

టి. వి. ముబ్రహ్మణ్యముగారుహాడ బలపరచిరి.

అధ్యక్షులు యిటువంటి తీర్మాన మంగీకరించినయెడల మన శ్రేయోభివృద్ధికి కారణమగుననియు, యిదివరకుహాడ లాప్రకారము ఎవరియెవరు విచ్చినట్లు వారు వివాహము చేసికొనవచ్చునని యున్నదనియు, గాన యీ తీర్మానమును మన మోహించింపకలెననియు నుడిచిరి.

తీర్మానము వోటునకు వేయబడి అంగీకృత మయ్యెను. ఆర్థిక పరిస్థితులు.

ప్రస్తుత ఆర్థిక పరిస్థితులనుగూర్చి ప్రభుత్వమువారిచే గావించబడిన ప్రకటనకు తమ విచారమును తెలుపుచు, ప్రభుత్వమువారు వెంటనే జోక్యము కలుగజేసికొని రైల్వేప్రేయరు ఖర్చులను తగ్గించుటకును, ప్రయాణ సౌకర్యముల నేర్పరచుటకును, ఆహార పదార్థములభరలను నియమించుటకును, సరికు లేని ప్రదేశములకు సరకును ప్రదేశములనుండి సరకును సప్లయ గావించుట కేర్పాట్లను గావించవలయునని యీ సభవారు గోరుచున్నారను తీర్మానమును సల్లా గురుస్వామి శ్రేష్ఠిగారు ప్రతిపాదించిరి.

ముబ్రహ్మణ్య నాయకర్ గారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

సర్వజనాంగీ కృతము.

ప్రాంచైజు కమిటీ

స్థానిక శాసనసభాసభ సభలో 200 మంది సభ్యులుండనుట్లుగ ఏర్పరచ వలయునని ప్రాంచైజు కమిటీవారికి యీ సభవారు నూచించుచున్నారు. వారివిభముగ విభజింపబడవలయును.

ప్రభుత్వమువారిచే నియమితులైనవారు 20, మహమ్మదీయులకు 28, భారతీయకైస్తవులకు 7, యూరోపియను వర్తకులకు ప్లాటర్లకు 6, మౌండవనర్తకులకు 6, చెన్నపురి సర్వకళాకాలాస్నాతకులకు 3, ఉరియ జమీందారులకు 1, ఇతిర ఉరియాలకు 1, ఉరియకాక యితరజమీందారులకు 1, భూస్వాములకు ఉత్తరమునకు 2, భూస్వాములకు దక్షిణమునకు 2, భూస్వాములకుమలబారు 1, మదరాసులో కన్న చెల్లించువారికి 3, నిమ్మజాతులకు 8.

నిమ్మజాతులవారు ప్రతినిధుల ఎన్నుకొనలేక పోయిన యెడల వారు ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడవలయును. మిగత 108 సభ్యులకు రాజధానిలో 12 ఎన్నిక సంఖ్యను లేర్పరచి, సంఖ్య 1-కి 9 సభ్యులచొప్పున ఎన్నుకొనబడవలయును. ఒక్కొక్కసంఖ్యవారు ఇరువురు బ్రాహ్మణ సభ్యులకంటె ఎక్కువమందిని ఎన్నుకొన గూడదు. సంవత్సరమునకు ఆయిదు రూపాయలకు తక్కువకాకుండ పన్నునుగాని, భూమికిస్తులనుగాని చెల్లించువారికి ప్రాంచైజు గ్రాంటు చేయవలయును. అనుతీర్మానమును పి. చక్కరయ్యగారు ప్రతిపాదించిరి.

సి. ఎస్. గోవిందరాజులు మొదలియారు గారు బలపరచిరి. సర్వజనాంగీకృతము.

పార్లమెంటు సంఘము.

ఇటీవల పార్లమెంటు సంఘమువారిచే గావించబడిన మార్గముల యీసభవారు తమ సంపూర్ణాంగీకారమును తెలుపుచు ఆ మార్గములను వెంటనే కార్యాచరణయందుంచుమని ప్రార్థించుచున్నారు. అను తీర్మానమును కల్యాణసుందర మొదలియారు గారు పహించింప ముక్కన్నాచారియరు గారు బలపరచిరి. సర్వజనాంగీకృతము.

నిమ్మజాతుల్యధికరణము.

హిందువులందరును నిమ్మజాతుల్యధికరణము గావించవలయునని యీసభవారు కోరుచున్నారు. అను తీర్మానమును ఇ. రాఘవరెడ్డిగారు ప్రతిపాదించిరి. టి. వి. ముబ్రహ్మణ్యముగారు బలపరచిరి. ముబ్రహ్మణ్య నయనారుగారుహాడ తీర్మానమును బలపరచినవిదగ సర్వజనాంగీకృతము.

ప్రాంచైజు కమిటీసభ్యులు.

ఆనరలియ కె. శివంజరనాథమొదలియారు, ఆనరలియ టి. వెంకటపతిరాజు, దివానుబహదరు పి. కేశవపిళ్ల, చక్కరయ్యచెట్టి, కరుణాకరమిసన్, చిన్న స్వామిశ్రేష్ఠి, సల్లా గురు

స్వామిశ్రేష్ఠి, సామి వెంకటాచలం శ్రేష్ఠి, శ్రీనివాసపిళ్ల, పక్కిరిస్వామిపిళ్లగారు ప్రాంచైజు కమిటీవారు చెన్నపురికివచ్చి విచారణ సలిపినపుడు సాక్ష్యమిచ్చుటకై నియమింపబడిరి.

పిమ్మట ముందు సంవత్సరమునకు సంపూర్ణాంగీకరణ నియమింపబడిరి.

అనంతరము ముబ్రహ్మణ్య నయనారుగారు అధ్యక్షులకును ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులకును ప్రతినిధులనును వందనము లొసంగిరి.

తరువాత అధ్యక్షులు అంబోపన్యాసమును గావించు పురు విద్యరానివారికి విద్యగరపుటయు వారికి వారి సహజస్వత్వములను గురించి బోధించుట యావత్కృతమనియు మరియు, యీ తరుణమునందు ఎల్లరును తమతమ విభేదములను రూపుమాపి ఐక్యభావముతో కార్యవీక్షను బూని యుత్సాహముతో తనిజేసి స్వతంత్ర్యము సంపాదించవలయునని నుడిచిరి. ఈ సభయందామోదించ బడిన తీర్మానములను వృధా పోనివ్వక కార్యాచరణయందుంచుటకు నాలుగుదినల యింననియు ఉద్బోధించిరి.

పిమ్మట శ్రీ సార్వభౌమునకు జయజయ శబ్దములతో సభ జయప్రదముగ సంత మొందెను.

గవర్న మెంటు బంజరుభూముల వేలం.

విశాఖపట్టణముజిల్లా నాగారినది ప్రోజెక్టుక్రింద నీరు పారదగిన నుమారు 2800 యకరములు విస్తీర్ణముగల బంజరు భూములు 1919 సం॥ జనవరినెల 20-వ తేదీ సోమవారము లగాయతు విజయనగరములో బహిరంగమైన వేలములో ఆమ్మబడును. ఇందులో చాలా విస్తీర్ణము యిదివరకే పల్లం సాగుక్రింద యున్నది. ఇందుల భోగిగట్టలు యీ దిగువ సంతకంచేసినవారికి వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

వి. సీతారామయ్య, స్పెషల్ డిప్యూటీ కలెక్టరు.

501 పాళ్ళపు వేంకటాచలం 594

పండితులవారి సిద్ధాపదములు.

లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల నిష్కర్షణనను క రి కిం పు డు.

ప్రతి వత్సరమునను లక్షలకొలది సేనలు నిశ్చయించబడుచున్నవి.

ఇండియావారు మాత్రమే కాక; బర్మా, సింగా, మలియన్టీ, గోవా, ఫీజి, బెలెండ్, ఈస్ట్రాక్యా, మన్నగు ప్రదేశములవారు కూడ నీ సిద్ధాపదమును, ఉపయోగించుచున్నారు.

మహాభాగము "ఒకేయొక లోకామయహర" కస్తూరి మాత్రల సేనా మాయలు మన్నయెడల, మాటికి కైదులు నమయమును, నిశ్చించి, మొరపెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.

శీతము, శీతవాతము, అదర్శము, పార్శ్వవాతము, జ్వరము, మాంశ్యము, మలబద్ధకము, దగ్ధ, గజము శొష్ణి, బలహీనత, ఆహారోగ్యము, చెడ్డనీటినుండి బయట వికారము, చిన్న చిడ్డలకు గలుగు జ్వరము, దగ్ధ, వాయువు, మరియు ననేక రోగములును, ఈ సిద్ధామృత సేవనచే వాక్చర్మముగా పోయి గుణము గలుగును.

వైద్యకాలలో ననేకవిధము లగునట్టియు సుపయోగకరములగు కర్నాటక మూలికలనుండియే యీమధ్యములకు తయారు చేయబడుచుండు.

విద్యుత్తన యాత్మకాపార గురుతులు, ప్రతి సేనాంధుడును ఉండెను; చూచి తినికొనకలెను.

అనుపానపద్రము, ప్రతిసేనాతో నూడి యుండును. 250 మృత్యువును సేనా శీతల లు, మాత్రమే.

3 సేనలు శోకపూరిత కష్టించుకొనిన బహుల భుక్తుతోచేరి తూ 2-2-0

12. సేనా లోకపూరి కొనిన 2-2-4-0

25. సేనా లోకపూరి కొనిన 5-5-0

సమస్తరొగములకు మానగ్ధ ఆయుశ్య దీక్ష సిద్ధాపదములు దోరకును.

లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల నిష్కర్షణనను క రి కిం పు డు.

(వై కామోజివ్ గోరుసవ్వుడు ఈ పత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము)